

MÍSTA VZDORU

Průvodce Chartou 77 na území městské části Praha 2

PETR BLAŽEK

Praha 2017

Recenzovali:
RNDr. Kamila Bendová, CSc.
Jiří Gruntorád

Texts © Petr Blažek, 2017
Editions © Pulchra, 2017

ISBN 978-80-7564-020-8

OBSAH

Slovo starostky.....	5
Úvodem.....	7
Prohlášení Charty 77.....	10
Seznam signatářů Charty 77 bydlících na území současné městské části Praha 2 před listopadem 1989.....	16
Praha 2 – Nové Město.....	20
Praha 2 – Nusle.....	60
Praha 2 – Vinohrady.....	66
Praha 2 – Vyšehrad.....	106
Kalendárium.....	110
Seznam použité literatury a pramenů.....	117
Jmenný rejstřík.....	119
Místní rejstřík.....	123
Summary.....	127

SLOVO STAROSTKY

Vážení čtenáři!

Držíte v rukou už druhou letošní knížku, která seznamuje s „místy vzdoru“ na území Prahy 2. V červnu jsme vydali publikaci o místech, která byla spjata s protinacistickým odbojem, resp. s operací Anthropoid, jejíž 75. výročí jsme si v tomto roce připomněli.

Uplynulo však také 40 let od zveřejnění *Prohlášení Charty 77*. Text vznikl právě na území „dvojky“ a vyzýval komunistický režim k dodržování jeho vlastních (!) zákonů a přijatých mezinárodních dohod o lidských právech. Následující stránky vám přiblíží ženy a muže, kteří v éře všudypřítomné lži dokázali nazývat věci pravými jmény, kteří našli odvahu chovat se svobodně v nesvobodné době.

Je pro mne zavazující být starostkou městské části, kde jsou touha po svobodě a stopy zápasů o ni tak setrvale silné. Jen stručně: žil tu a byl zavražděn anarchokomunistou první ministr financí samostatného Československa, jeden z budovatelů našeho státu, Alois Rašín. S Vinohrady jsou těsně spjata velcí zastánci demokracie, kteří pregnančně vyjádřili, „proč nejsem komunistou“, Karel a Josef Čapkovi. Jan Masaryk, jedna z prvních obětí komunistického únorového puče, vyrůstal na Vinohradech. V Legerově ulici stojí bývalé Borůvkovo sanatorium, kde zemřel komunisty umučený kněz Josef Toufar. A později student Jan Palach, který chtěl po srpnové okupaci zburcovat národ upálením sebe sama...

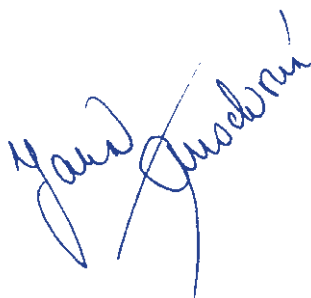
I v sedmdesátých a osmdesátých letech sehráli oponenti komunistického režimu, žijící v Praze 2, opravdu výjimečnou roli: mělo tu domov nebývalé množství signatářů Charty 77, včetně předních disidentských rodin, jejichž členové byli pro své postoje a mapování nezákonných represí režimu i vězněni. Havlovi, Bendovi, Němcovi, Uhlovi, Dienstbierovi... Jejich byty nebyly žádnými soukromými rezidencemi, ale ostrůvky svobody, otevřeny všem, kdo potřebovali podporu či pomoc. Po listopadové revoluci se řada těchto bývalých „outsiderů“ významně podílela na přeměně Československa v demokratický právní stát. Kniha ale jmenovitě připomíná i řadové signatáře – u vědomí, že většině z nich se nedostalo za jejich statečný postoj ani té nejmenší veřejné satisfakce.

Je dnes snadné tvrdit, že osobní vzepření se režimu, který se zdál trvat na věky – a který přece už v 70. letech nevraždil a „chtěl se dohodnout“ – bylo jen naivním fanfarónstvím. Ne-li dokonce nezodpovědným hazardem. Za jeden podpis pod prohlášením Charty 77 mohl následovat vyhazov z práce, šikana v domě, diskriminace dětí ve škole, zastrašování přátel, hrozilo vězení... Co z toho, ptali se mnozí. A někteří se ptají stále.

V našem světě ale dennodenně bojuje dobro se zlem, statečnost se zbabělostí, naděje se skepsí a rezignací. Tento boj nesmíme vzdávat! Každý vzdor proti nespravedlnosti má smysl, v jakékoli době. Tvoří totiž nutnou protiváhu ponižování, korumpování a vládě veřejné lži. Všichni, o kterých se píše v této knize, za nás ten boj bojovali. Udržovali poměr sil v univerzálním zápasu o lidskou důstojnost a svobodu. Máme jim navždy za co děkovat.

Mgr. Jana Černochová
starostka MČ Praha 2

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 2

ÚVODEM

Publikace představuje místa spojená s činností Charty 77 na území současné městské části Praha 2 (do roku 1990 městský obvod Praha 2), které zahrnuje jižní a jihovýchodní část centra hlavního města Prahy. Vychází při příležitosti 40. výročí vzniku *Prohlášení Charty 77*, jejíž signatáři na počátku roku 1977 s odkazem na nedávno přijaté mezinárodní závazky vyzvali vládnoucí moc k dodržování lidských a občanských práv.

K Chartě 77 se mohl přihlásit každý svým podpisem (v *Prohlášení Charty 77* byla uvedena následující podmínka: „souhlasí s její myšlenkou, účastní se její práce a podporuje ji“). Společenství signatářů Charty 77 i z tohoto důvodu tvořili lidé s různou názorovou a politickou orientací i minulostí, kteří se často do podpisu *Prohlášení Charty 77* neznali. Najdeme mezi nimi křesťany, umělce či někdejší komunistické funkcionáře, kteří ještě před několika lety patřili mezi privilegované straníky. Spojovala je vzájemná solidarita a rozhodnutí vystoupit veřejně s kritikou autoritativního režimu, který potlačoval lidskou důstojnost. Rozsah jejich aktivity byl různý; někteří pouze zůstali u podpisu *Prohlášení Charty 77*, jiní dále pokračovali v dlouholetých opozičních aktivitách. Komunistický režim odpověděl okamžitě po zveřejnění informací o vzniku Charty 77 v zahraničí hysterickou dehonestující kampaní a represivními akcemi, které měly zastrašit signatáře a odradit je od další aktivity. Navzdory velkému tlaku se nikdy nepodařilo činnost Charty 77 ukončit. Do listopadu 1989 bylo celkem zveřejněno 1883 jmen signatářů *Prohlášení Charty 77*. Mluvčí Charty 77 vydali celkem 572 dokumentů, ve kterých se vyjadřovali k různým politickým, hospodářským, společenským a kulturním otázkám a informovali mezinárodní veřejnost o represivní podstatě komunistického režimu. Představitelé Charty 77 se podíleli na vzniku dalších opozičních iniciativ a v listopadu 1989 spoluzakládali Občanské fórum a Veřejnost proti násilí. Po pádu komunistického režimu sehráli signatáři Charty 77 významnou roli nejen v politice, ale také v diplomacii, kultuře, ve vědě, školství či justici.

Na území Prahy 2 bydlelo několik desítek signatářů Charty 77, kteří se významným způsobem podíleli na jejich aktivitách. Zejména byty rodin Bendových, Dienstbierových, Němcových, Uhlových, Havlových či Hejdánkových patřily mezi významná opoziční centra. V bytě Jaroslava Kořána v Tyršově ulici se v prosinci 1976 uskutečnilo několik schůzek zakladatelů

Charty 77 a v bytě rodiny Bendových na Karlově náměstí byl v dubnu 1978 ustaven Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných (VONS). Na území Prahy 2 bychom našli také řadu dalších míst, kde se odehrávaly důležité události spojené s protirežimní rezistencí. Jednalo se například o prostory, kde se tajně rozmnožovaly samizdatové publikace (sídlila zde po celou dobu existence redakce časopisu *Informace o Chartě 77* a pražská pobočka Východoevropské informační agentury, na jiném místě vznikly samizdatové časopisy *PARAF* a *REFLEXE*, v dalším domě byla kontaktní adresa undergroundových časopisů *Vokno* a *Voknoviny*, na jiné adrese bydlel koordinátor vydávání samizdatového periodika *Informace o církvi* atd.). Pořádaly se zde také různé neoficiální kulturní akce a bytové semináře.

V Praze 2 se nacházejí také budovy Obvodního soudu pro Prahu 2 a Městského soudu v Praze, kde se uskutečnila řada politických procesů, včetně nejznámějšího soudu s členy VONS v roce 1979. Existovala zde také dvě místní oddělení Veřejné bezpečnosti, kam byli po svém zadržení převáženi signatáři Charty 77 či účastníci protirežimních demonstrací. Zásadní roli při organizování represe měla Státní bezpečnost, jejíž celopražský útvar měl hlavní sídlo v nedaleké Bartolomějské ulici v Praze 1, kde v další budově sídlila rovněž Správa vyšetřování StB (centrála kontrarozvědky StB pak byla v Thákurově ulici, která se nachází v Praze 6). Na území samotné městské části pak řídila činnost VB a StB Obvodní správa SNB Praha 2, která sídlila v Legerově ulici (tehdy Lidových milicí). Důležitou roli při represii proti signatářům Charty 77 měla také Obvodní prokuratura pro Prahu 2, která sídlila rovněž v Legerově ulici. Na řízení represivních složek měli důležitý podíl představitelé Obvodního národního výboru Praha 2 a Obvodního výboru KSČ pro Prahu 2.

Publikace je koncipována především jako průvodce adresami, kde do roku 1989 bydleli signatáři Charty 77. Pro přesnost dodáváme, že se jednalo o jejich trvalá bydliště, ve skutečnosti mohli někteří z nich bydlet ve stejné době na jiném místě a na území Prahy 2 mohli být pouze přihlášení. Někteří signatáři v Praze 2 bydlí doposud, jiní se na její území přistěhovali až po roce 1989 (tato místa nejsou do průvodce zařazena). Publikace je vybavena dobovými mapami, řadou fotografií a dobových dokumentů, kalendáři a jmenným i místním rejstříkem.

Autor děkuje řediteli knihovny Libri prohibiti Jiřímu Gruntorádovi a Kateřině Volkové za poskytnutí seznamu signatářů Charty 77, kteří v minulosti bydleli na území městské části Praha 2. Sestaven byl zejména z jejich adres, uvedených při signování *Prohlášení Charty 77* či publikovaných ve

sděleních VONS. Kamile Bendové, Jiřímu Gruntorádovi, Jiřímu Fiedorovi, Petru Tomíškovi a Františku Stárkovi „Čuňasovi“ vděčí autor za cenné rady a doplnění. Přemyslu Fialkovi děkuje za poskytnutí fotografie Pavla Wonky. Paní redaktorce Mileně Vojtkové děkuje za redakci rukopisu. Paní starostce městské části Praha 2 Janě Černochové děkuji za napsání předmluvy a její dlouhodobou péči o připomínání historických událostí. Autor bude všem čtenářům vděčen za připomínky a doplnění údajů uváděných v knize pro případné druhé vydání. Pokud někdo ze signatářů Charty 77 není v knize omylem uveden, omlouváme se a prosíme rovněž o zaslání informací na e-mailovou adresu autora (pvblazek@gmail.com).

PROHLÁŠENÍ CHARTY 77

Dne 13. 10. 1976 byly ve Sbírce zákonů ČSSR (č. 120) zveřejněny Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech, které byly jménem naší republiky podepsány v roce 1968, stvrzeny v Helsinkách roku 1975 a vstoupily u nás v platnost dnem 23. 3. 1976. Od té doby mají i naši občané právo a náš stát povinnost se jimi řídit.

Svobody a práva lidí, jež tyto pakty zaručují, jsou důležitými civilizačními hodnotami, k nimž v dějinách směřovalo úsilí mnoha pokrokových sil a jejichž uzákonění může významně pomoci humánnímu vývoji naší společnosti. Vítáme proto, že Československá socialistická republika k těmto paktům přistoupila.

Jejich zveřejnění nám ale zároveň s novou naléhavostí připomíná, kolik základních občanských práv platí v naší zemi zatím – bohužel – jen na papíře.

Zcela iluzorní je například právo na svobodu projevu, zaručované článkem 19 prvního paktu:

Desítkám tisíc občanů je znemožněno pracovat v jejich oboru jen proto, že zastávají názory odlišné od názorů oficiálních. Jsou přitom často objektem nejrozmanitější diskriminace a šikanování ze strany úřadů i společenských organizací; zbaveni jakékoli možnosti bránit se stávají se prakticky obětmi apartheidu.

Statisícům dalších občanů je odpírána „svoboda od strachu“ (preambule prvního paktu), protože jsou nuceni žít v trvalém nebezpečí, že projeví-li své názory, ztratí pracovní a jiné možnosti.

V rozporu s článkem 13 druhého paktu, zajišťujícím všem právo na vzdělání, je nesčetným mladým lidem bráněno ve studiu jen pro jejich názory anebo dokonce pro názory jejich rodičů. Bezpočet občanů musí žít ve strachu, že kdyby se projevíli v souladu se svým přesvědčením, mohli by být buď sami, anebo jejich děti zbaveni práva na vzdělání.

Uplatnění práva „vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky všeho druhu, bez ohledu na hranice, ať ústně, písemně nebo tiskem“ či „prostřednictvím umění“ (bod 2. článku 19 prvního paktu) je stíháno nejen mimosoudně, ale i soudně, často pod rouškou kriminálního obvinění (jak o tom svědčí mimo jiné právě probíhající procesy s mladými hudebníky).

Svoboda veřejného projevu je potlačena centrálním řízením všech sdělovacích prostředků i publikačních a kulturních zařízení. Žádný politický, filozofický či vědecký názor nebo umělecký projev, jen trochu se vymykající úzkému rámci oficiální ideologie či estetiky, nemůže být zveřejněn; je znemožněna veřejná kritika krizových společenských jevů; je vyloučena možnost veřejné obrany proti nepravdivým a urážlivým nařčením oficiální propagandy (zákonná ochrana proti „útokům na čest a pověst“, jednoznačně zaručená článkem 17 prvního paktu, v praxi neexistuje); lživá obvinění nelze vyvrátit a marný je každý pokus dosáhnout nápravy nebo opravy soudní cestou; v oblasti duchovní a kulturní tvorby je vyloučena otevřená diskuse. Mnoho vědeckých a kulturních pracovníků i jiných občanů je diskriminováno jen proto, že před lety legálně zveřejňovali či otevřeně vyslovovali názory, které současná politická moc odsuzuje.

Svoboda náboženského vyznání, důrazně zajišťovaná článkem 18 prvního paktu, je systematicky omezována mocenskou svévolí; oklešťováním činnosti duchovních, nad nimiž trvale visí hrozba odepření nebo ztráty státního souhlasu s výkonem jejich funkce; existenčním i jiným postihem osob, které své náboženské vyznání slovem či skutkem projeví; potlačením výuky náboženství apod.

Nástrojem omezení a často úplného potlačení řady občanských práv je systém faktického podřízení všech institucí a organizací ve státě politickým direktivám aparátů vládnoucí strany a rozhodnutím mocensky vlivných jednotlivců. Ústava ČSSR a ostatní zákony a právní normy neupravují ani obsah a formu, ani tvorbu a aplikaci takových rozhodnutí; jsou často jen ústní, občanům vesměs neznámá a jimi nekontrolovatelná; jejich původci se nezodpovídají nikomu než sami

ProhlášeníCharty 77

Dne 13.10.1976 byly ve Sbírce zákonů ČSSR /č.120/ zveřejněny "Mezinárodní pakt o občanských a politických právech" a "Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech", které byly jménem naší republiky podepsány v roce 1968, stvrzeny v Helsinkách roku 1975 a vstoupily u nás v platnost dnem 23.3.1976. Od té doby mají i naši občané právo a náš stát povinnost se jimi řídit.

Svobody a práva lidí, jež tyto paktory zaručují, jsou důležitými civilizačními hodnotami, k nimž v dějinách směřovalo úsilí mnoha pokrokových sil, a jejich uzákonění může významně pomoci humánnímu vývoji naší společnosti.

Vítáme proto, že Československá socialistická republika k těmto paktům přistoupila.

Jejich zveřejnění nám ale zároveň s novou naléhavostí připomíná, kolik základních občanských práv platí v naší zemi zatím - bohužel - jen na papíře.

Zcela iluzorní je například právo na svobodu projevu, zaručované článkem 19 prvního paktu:

Desítkám tisíc občanů je znemožněno pracovat v jejich oboru jen proto, že zastávají názory odlišné od názorů oficiálních. Jsou přitom často objektem nejrozmanitější diskriminace a šikanování ze strany úřadů i společenských organizací; zbavení jakékoli možnosti bránit se, stávají se prakticky obětmi apartheidu.

Statisícům dalších občanů je odírána "svoboda od strachu" /preambule prvního paktu/, protože jsou nuceni žít v trvalém nebezpečí, že projeví-li své názory, ztratí pracovní a jiné možnosti.

V rozporu s článkem 13 druhého paktu, zajišťujícím všem právo na vzdělání, je nesčetným mladým lidem bráněno ve studiu jen pro jejich názory anebo dokonce pro názory jejich rodičů. Bezpočet občanů musí žít ve strachu, že kdyby se projevíli v souladu se svým přesvědčením, mohli by být buď sami anebo jejich děti zbaveni práva na vzdělání.

Uplatnění práva "vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky všeho druhu, bez ohledu na hranice, ať ústně, písemně nebo tiskem" či "prostřednictvím umění" /bod 2. článku 13 prvního paktu/ je stíháno ne-

sobě a své vlastní hierarchii, přitom však rozhodujícím způsobem ovlivňují činnost zákonodárných i výkonných orgánů státní správy, justice, odborových, zájmových i všech ostatních společenských organizací, jiných politických stran, podniků, závodů, ústavů, úřadů, škol a dalších zařízení, přičemž jejich příkazy mají přednost před zákonem. Dostanou-li se organizace nebo občané při výkladu svých práv a povinností do rozporu s direktivou, nemohou se obrátit k nestranné instanci, protože žádná neexistuje. Tím vším jsou vážně omezena práva vyplývající z článků 21 a 22 prvního paktu (právo sdružovat se a zákaz jakéhokoli omezení jeho výkonu) i článků 25 (rovnost práva podílet se na vedení veřejných věcí) a 26 (vyloučení diskriminace před zákonem). Tento stav brání také dělníkům a ostatním pracujícím zakládat bez jakýchkoli omezení odborové a jiné organizace k ochraně svých hospodářských a sociálních zájmů a svobodně využívat práva na stávku (bod 1. článku 8 druhého paktu).

Další občanská práva, včetně výslovného zákazu „svévolného zasahování do soukromého života, do rodiny, domova nebo korespondence“ (článek 17 prvního paktu), jsou povážlivě narušována také tím, že ministerstvo vnitra nejrůznějšími způsoby kontroluje život občanů, například odposlechem telefonů a bytů, kontrolou pošty, osobním sledováním, domovními prohlídkami, budováním sítě informátorů z řad obyvatelstva (získávaných často nepřipustnými hrozbami anebo naopak sliby) apod. Často přitom zasahuje do rozhodování zaměstnavatelů, inspiruje diskriminační akce úřadů a organizací, ovlivňuje justiční orgány a řídí i propagandistické kampaně sdělovacích prostředků. Tato činnost není regulována zákony, je tajná a občan se proti ní nemůže nijak bránit.

V případech politicky motivovaného trestního stíhání porušují vyšetřovací orgány práva obviněných a jejich obhajoby, zaručovaná článkem 14 prvního paktu i československými zákony. Ve věznicích se s takto odsouzenými lidmi zachází způsobem, který porušuje lidskou důstojnost vězňů, ohrožuje jejich zdraví a snaží se je morálně zlomit.

Obecně je porušován i bod 2. článku 12 prvního paktu, zaručující občanu právo svobodně opustit svou zemi; pod záminkou „ochrany národní bezpečnosti“ (bod 3.) je toto právo vázáno na různé nepřístupné podmínky. Svévolně se postupuje i při udělování vstupních víz cizím státním příslušníkům, z nichž mnozí nemohou navštívit ČSSR například jen proto, že se pracovně či přátelsky stýkali s osobami u nás diskriminovanými.

Někteří občané – ať už soukromě, na pracovišti nebo veřejně, což je prakticky možné jen v zahraničních sdělovacích prostředcích – na soustavné porušování lidských práv a demokratických svobod upozorňují a dožadují se v konkrétních případech nápravy; jejich hlasy však zůstávají většinou bez odezvy, nebo se stávají předmětem vyšetřování.

Odpovědnost za dodržování občanských práv v zemi padá samozřejmě především na politickou a státní moc. Ale nejen na ni. Každý nese svůj díl odpovědnosti za obecné poměry, a tedy i za dodržování uzákoněných paktů, které k tomu ostatně zavazují nejen vlády, ale i všechny občany.

Pocit této spoluodpovědnosti, víra ve smysl občanské angažovanosti a vůle k ní i společná potřeba hledat její nový a účinnější výraz přivedly nás k myšlence vytvořit CHARTU 77, jejíž vznik dnes veřejně oznamujeme.

Charta 77 je volné, neformální a otevřené společenství lidí různých přesvědčení, různé víry i různých profesí, které spojuje vůle jednotlivě i společně se zasazovat o respektování občanských a lidských práv v naší zemi i ve světě – těch práv, která člověku přiznávají oba uzákoněné mezinárodní pakty, Závěrečný akt helsinské konference, četné další mezinárodní dokumenty proti válkám, násilí a sociálnímu i duchovnímu útlaku a která souhrnně vyjadřuje Všeobecná deklarace lidských práv OSN.

Charta 77 vyrůstá ze zázemí solidarity a přátelství lidí, kteří sdílejí starost o osud ideálů, s nimiž spojili a spojují svůj život a práci. Charta 77 není organizací, nemá stanovy, stálé orgány a organizačně pod-

míněně členství. Patří k ní každý, kdo souhlasí s její myšlenkou a účastní se její práce a podporuje ji.

Charta 77 není základnou k opoziční politické činnosti. Chce sloužit obecnému zájmu jako mnohé podobné občanské iniciativy v různých zemích na Západě i Východě. Nechce vytyčovat vlastní programy politických či společenských reforem nebo změn, ale vést v oblasti svého působení konstruktivní dialog s politickou a státní mocí, zejména tím, že bude upozorňovat na různé konkrétní případy porušování lidských a občanských práv, připravovat jejich dokumentaci, navrhopvat řešení, předkládat různé obecnější návrhy směřující k prohlubování těchto práv a jejich záruk, působit jako prostředník v případných konfliktních situacích, které může bezpráví vyvolat, atd.

Svým symbolickým jménem zdůrazňuje Charta 77, že vzniká na prahu roku, který byl prohlášen rokem práv politických vězňů a v němž má bělehradská konference zkoumat plnění závazků z Helsinek.

Jako signatáři tohoto prohlášení pověřujeme prof. dr. Jana Patočku DrSc., Václava Havla a prof. dr. Jiřího Hájka úlohou mluvčích Charty 77. Tito mluvčí ji plnomocně zastupují jak před státními orgány a jinými organizacemi, tak před naší a světovou veřejností a svými podpisy zaručují autenticitu jejich dokumentů. V nás i v dalších občanech, kteří se připojí, budou mít své spolupracovníky, kteří se s nimi zúčastní potřebných jednání, ujmou se dílčích úkolů a budou s nimi sdílet veškerou odpovědnost.

Věříme, že Charta 77 přispěje k tomu, aby v Československu všichni občané pracovali a žili jako svobodní lidé.

1. 1. 1977

Seznam signatářů Charty 77 bydlících na území současné městské části Praha 2 před rokem 1989

Lumír Balabán	Ladislav Hejdánek
Václav Benda	Pavel Heřman
Zbyněk Benýšek	Pavel Heřman ml.
Jan Brabec	František Horáček
Marie Brabencová	Jaroslav Hutka
Vratislav Brabenec	Martin Hybler
Petr Brousek	Vlasta Chramostová
Petr Burian	Drahuše Janderová
Daniela Cíchová	Ivan Martin Jirous
Josef Decastello	Juliana Jirousová (Stritzková)
Jiří Dienstbier	Eva Joachimová (Vašková)
Zuzana Dienstbierová	Jarmila Johnová
Jana Dobrá	Monika Kafková
Bohumil Doležal	Mojmír Klánský
Vlasta Drobná	Jiří Kocourek
Jozef Drobný	Lubor Kohout
Růžena Drozdová	Luboš Kohout
Prokop Drtina	Vavřinec Korčíš
Vladimír Dvořák	Jiří Kořínek
Anna Fárová	Petr Kováč
Markéta Fialková (Němcová)	Jiří Kozelka
Karel Freund	Jaroslav Kraupner
Zina Freundová	Eva Kraupnerová
Anděla Goldmanová	František Kriegel
Jiří Gruntorád	Andrej Krob
Emil Hadač	Karel Lánský
Václav Havel	Ivanka Lefeuve (Šimková, Hyblerová)
Milan Havelka	Sergej Machonin
Marie Havelková	Josef Malický
Olga Havlová	Karel Marek
Bohumír Hájek	Květa Marková

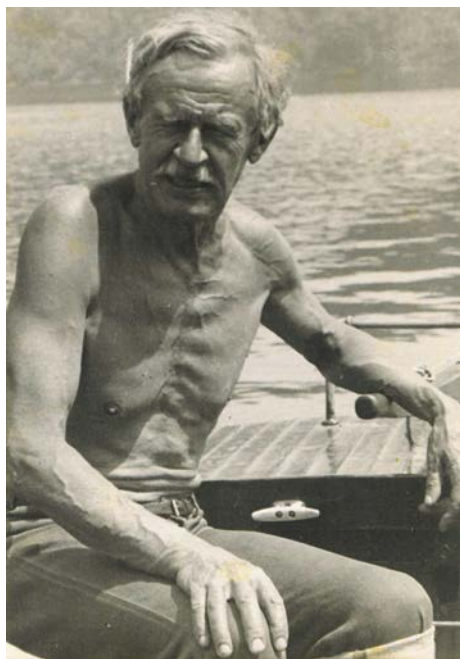
Anna Marvanová
Miloslav Mašek
Michal Matzenauer
Karel Michňák
Stanislav Milota
Jaroslav Mlejnek
Jan Nedvěd
Dana Němcová
Michaela Němcová (Pohanková)
David Němec
Jiří Němec
Ondřej Němec
Tomáš Novák
Jaroslava Nováková
Pavla Paloušová (Němcová)
Věra Parkánová (Kubíčková)
Petr Payne
Stanislava Petrovová
Zdeněk Pinc
Drahomíra Proboštová
Jaroslav Procházka
Jarmila Procházková
Lenka Procházková
Zdena Přecechtělová
Tomáš Pštross
Václav Pulda
Božena Rosolová
Jan Ruml
Vilém Sacher
Helena Seidlová

Vladimír Smrček
Karel „Charlie“ Soukup
František Stárek „Čuñas“
Pavel Stříbrný
Čestmír Suchý
Anna Šabatová
Jan Šafránek
Václav Šebek
Jana Šebková
Miroslav Šejna
František Šilar
Marek Šimon
Martin Šmíd
Petr Švestka
Jiří Tichý
Petr Tomíšek
Václav Trojan
Petr Uhl
Richard Urx
Hana Vaněčková
Jan Velát
Otakar Velínský
Jiří Vlček
Olga Vojáčková
Alexandr Vondra
Martina Vondrová
Petr Vránek
Jaromír Wíšo
Květuše Záhová
Yvona Zelinková

PRAHA 2 – NOVÉ MĚSTO

1 Apolinářská 445/6

Na této adrese bydlel signatář Charty 77, výtvarník Jaromír Wišo (1909–1992). *Prohlášení Charty 77* podepsal 22. prosince 1976, jeho podpis byl zveřejněn 6. ledna 1977.

Jaromír Wišo
(archiv Zuzany Dienstbierové)

2 Gorazdova 1971/8

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, dělník Václav Pulda. Jeho podpis byl zveřejněn 1. února 1977.

Souhlasím s Prohlášením Charty 77
3. 1. T. 1977

Jaromír Wíšo

Jaromír Wíšo
~~akad. malíř~~ výtvarník
Apoštolova 6
Praha 2

V Praze, 22. 12. 1976.

Podpisový lístek Jaromíra Wíšo (ABS)

3 Gorazdova 335/14

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, jevištní technik Jiří Vlček. Jeho podpis byl zveřejněn 9. června 1980.

4 Hálkova 1629/11

V tomto domě bydlela signatářka Charty 77, sanitářka Květuše Záňová. Její podpis byl zveřejněn 9. března 1977.

5 Ječná 548/7

V tomto domě se nacházel byt signatářů Charty 77, manželů Jiřího a Dany Němcových, který byl jedním z center opozičních aktivit již od šedesátých let

20. století. Signatáři a signatářkami Charty 77 byly také děti manželů Němcových Pavla, Markéta, Ondřej a David. V Ječné byla k trvalému pobytu rovněž přihlášena Michaela Němcová (Pohanková), manželka Davida Němce. Ve stejném bytě bydlel také výtvarný kritik, básník a umělecký vedoucí skupiny The Plastic People Ivan Martin Jirous (1944–2011), který v komunistických věznicích strávil téměř devět let. Jeho podpis *Prohlášení Charty 77* byl zveřejněn 21. prosince 1977.

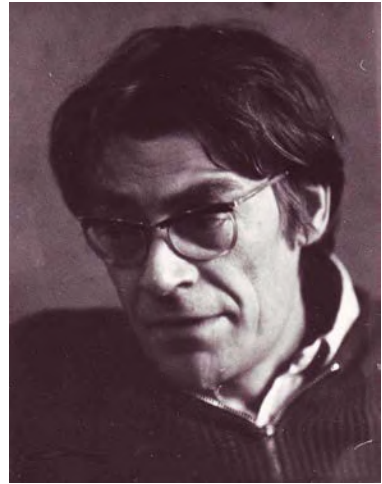
Psycholog, filosof a překladatel Jiří Němec (1932–2000) vystudoval klinickou psychologii na FF UK v Praze. V šedesátých letech se podílel na pořádání ekumenických seminářů v Jirchářích. V roce 1968 byl spoluzakladatelem Díla koncilové obnovy. V první polovině sedmdesátých let se manželé Němcovi sbližili s kulturním undergroundem a po zásahu proti jeho příznivcům spoluorganizovali kampaň na jejich podporu. Zpěvák a baskytarista skupiny The Plastic People of the Universe Milan „Mejla“ Hlavsa se oženil s jejich dcerou Janou (v roce 2005 byla v Ječné 7 odhalena na jeho připomínku pamětní deska, která však byla po několika letech ukradena). V prosinci 1976 patřil Jiří Němec mezi spoluzakladatele Charty 77. V roce 1977 byl propuštěn ze zaměstnání, poté pracoval jako noční hlídač. V roce 1978 se stal členem VONS. V roce 1979 po zásahu proti VONS byl Jiří Němec několik měsíců ve vazbě. V rámci akce StB s krycím názvem „Asanace“ byl v roce 1983 donucen společně se svou druhou manželkou Helenou k vystěhování do Rakouska. Po roce 1989 se vrátil do Prahy.

Psycholožka Dana Němcová (1934) vystudovala psychologii na FF UK v Praze. Pracovala v oboru až do roku 1976, kdy byla propuštěna za svou podporu undergroundových hudebníků. Zaměstnána poté byla jako uklízečka.

Pozadí: Dům v Ječné ulici, kde bydlela rodina Němcových, 2017 (foto: Petr Blažek)

Dana Němcová (foto: Jiří Bednář)

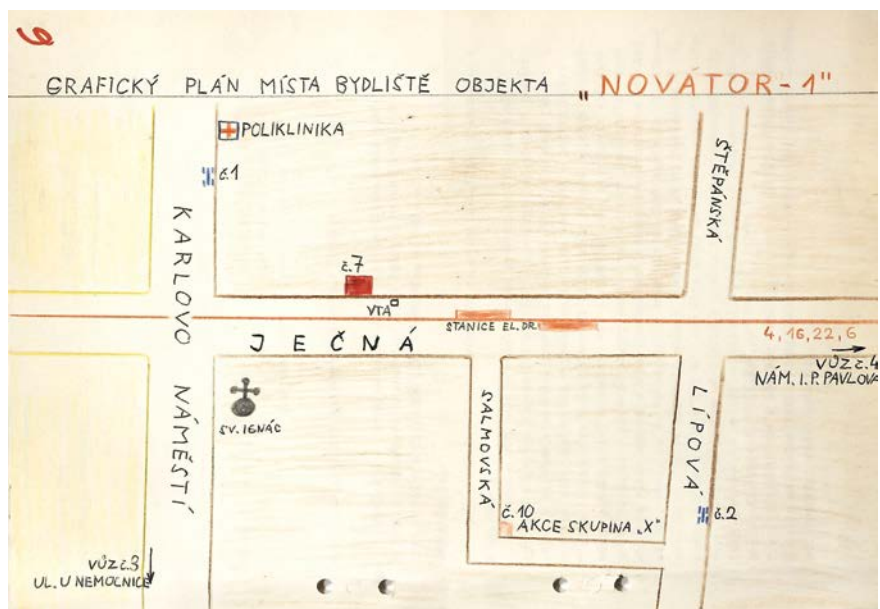
Jiří Němec (Libri prohibiti)

Dana Němcová a Ivan Martin Jirous v Ječné ulici na fotografii pořízené příslušníky StB při jejich sledování v akci „Ivan-2“ 13. května 1985 (ABS)

Prohlášení Charty 77 podepsala stejně jako Jiří Němec v prosinci 1976, jejich podpisy byly zveřejněny 6. ledna 1977. V dubnu 1978 byla spoluzakladatelkou VONS. Před procesem s členy VONS strávila v roce 1979 půl roku ve vazbě, odsouzena byla k podmíněnému trestu odnětí svobody na dva roky. V roce 1989 byla mluvčí Charty 77. Znovu byla zatčena v lednu 1989 v souvislosti s protesty během Palachova týdne, vězněna byla několik týdnů. V listopadu 1989 se stala spoluzakladatelkou Občanského fóra. V letech 1990–1992 byla poslankyní Federálního shromáždění. V roce 1993 založila Poradnu pro uprchlíky. Od roku 1996 byla předsedkyní správní rady Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové. Od roku 1999 byla předsedkyní výkonného výboru Centra pro otázky migrace a členkou Rady vlády pro lidská práva.

Podpisy Pavly a Markéty Němcových pod *Prohlášením Charty 77* byly publikovány 10. října 1978, Davida a Ondřeje Němcových 10. června 1979. Podpis Michaely Němcové (Pohankové) byl zveřejněn 31. března 1989.

Plánek okolí bydliště Dany Němcové vytvořili příslušníci StB při přípravě na její sledování v akci „Novátor-1“ v roce 1988 (ABS)

Správa vyšetřování StB

(označení útvaru)

Vševs: 3/120-77

Protokol o výsledku svědka
který se dostavil na písemně předvolání

v Praze dne 14.1.1977 v 08, 50 hod.

byl vyslechnut

Denuška Němcová, nar. 14.1.1934 v Mostě, okr. ditto

(jméno a příjmení, data narození)

dřívější jméno a příjmení roz. Valtrová

bydliště — trvalé Praha 2, Ječná 7

bydliště — přechodné nemá

zaměstnání (dřívější, nyní a postavení v něm) jako psycholog u NV hl. m

Prahy, nyní v domácnosti

místo zaměstnání v domácnosti

průkaz totožnosti OP 079218 AY-74 osobní stav vdaná

vyslýchán v trestní věci podvracení republiky a poškozování zájmů republiky v cizině podle §§ 98/1 a 112 tr. zákona
poměr k obviněnému -/-

Svědek byl řádně poučen o zákazu výslechu (§ 99 tr. ř.), o právu odepřít výpověď (§ 100 tr. ř.), o významu svědecké výpovědi z hlediska obecného zájmu a o trestních následcích křivé výpovědi (§ 101 odst. 1 tr. ř.), o možnostech námitek proti jeho obsahu (§ 103 tr. ř.).

Poučení svědka svádět:

Po poučení podle shora uvedených zákonných ustanovení, která mu byla podrobně vysvětlena, prohlašuje svědek, že danému poučení porozuměl.

Po poučení o právu odepřít výpověď podle § 100/2 tr. řádu prohlašuje svědek výslovně, že tohoto práva nepoužívá a svědčit chce.

Otázka: Bylo zjištěno, že jste jedním ze signatářů písemnosti nazvané prohlášení charty 77. Vypovězte, kdo vám tuto písemnost předložil, jakou cestou a jak jste se vy sama podílela na jejím dalším rozšiřování nebo získání podpisů signatářů.

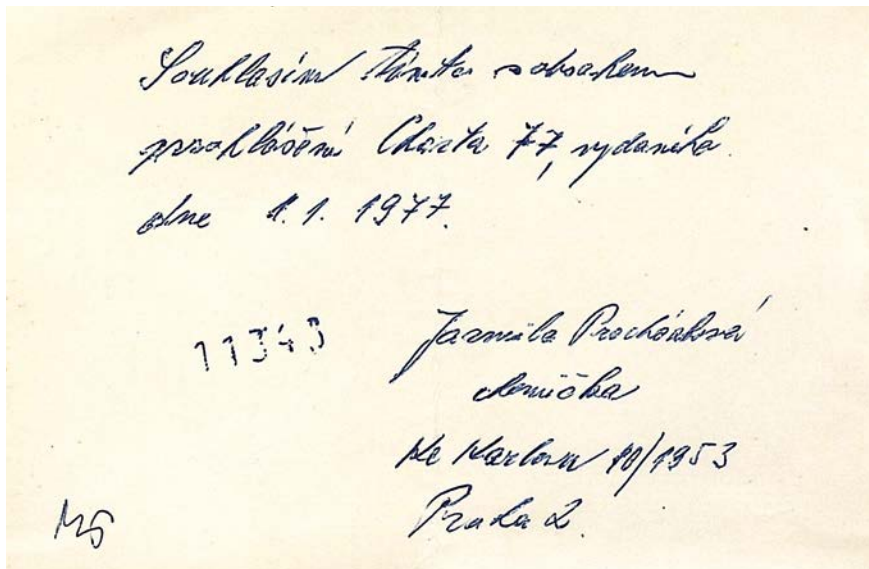
Odpověď: Využívám svého práva uvedeného v § 100/2 tr. řádu a odmítám cokoliv k položené otázce uvést.

MV č. skl. 302

Křivá a Koucká Němcová

6 Ke Karlovu 1953/10

V tomto domě bydleli signatáři Charty 77 Jaroslav a Jarmila Procházkovi. Podpis instalátéra Jaroslava Procházky byl zveřejněn 13. června 1977, podpis chemičky Jarmily Procházkové byl publikován 21. dubna 1979.

Podpisový lístek Jarmily Procházkové (Libri prohibiti)

7 Lipová 475/18

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, řidič Josef Decastello (1948). Jeho podpis *Prohlášení Charty 77* byl zveřejněn 23. května 1978.

8 Myslíkova 1698/18

V tomto domě bydleli signatáři Charty 77, manželé Martin a Ivanka Hyblerovi. Psycholožka Ivanka Hyblerová (1949) podepsala *Prohlášení Charty 77*

pod svým dívčím jménem Šimková 28. prosince 1976, její podpis byl zveřejněn 6. ledna 1977. Podpis filosofa Martina Hyblera (1951) byl publikován 23. května 1978 (jako své aktuální povolání uvedl: metař). V době vzniku Charty 77 se v tomto bytě uskutečnila schůzka Václava Havla a Jana Patočky nad redakcí zakládajícího prohlášení, kterou zprostředkoval Petr Uhl. V červnu 1979 se Martin Hybler stal členem VONS. Rodina Hyblerových se přestěhovala do ulice **Korunní 35** (tehdy Wilhelma Piecka). V roce 1982 se manželé Hyblerovi vystěhovali po nátlaku StB (akce „Asanace“) do Francie, kde se zapojili do exilového hnutí.

9 Rašínovo nábřeží 1980/70 (Engelsovo nábřeží)

V tomto domě bydlela signatářka Charty 77, spisovatelka Lenka Procházková (1951), dcera spisovatele a politika Jana Procházky. Po absolvování FF UK mohla pracovat pouze jako uklízečka. Její podpis *Prohlášení Charty 77* byl zveřejněn 21. dubna 1979. Dlouholetá partnerka spisovatele Ludvíka Vaculíka. Její texty do roku 1989 vycházely pouze v samizdatu a v zahraničí.

Signatáři Charty 77 a členové VONS Martin Hybler a Jarmila Bělíková na fotografii pořízené příslušníky StB při jejich sledování patrně v roce 1981 (ABS)

10 Rašínovo nábřeží 2000/78 (Engelsovo nábřeží)

V tomto domě bydleli od roku 1986 signatáři Charty 77, dramatik Václav Havel (1936–2011) a jeho manželka Olga Havlová (1933–1996). Václav Havel patřil mezi zakladatele Charty 77, byl hlavním autorem *Prohlášení Charty 77* (tehdy bydlel na adrese **U Dejvického rybníčku 1398/4**, Praha 6-Dejvice) a byl jedním z trojice mluvčích Charty 77 (tuto funkci zastával také od listopadu 1978 do února 1979 a krátce v roce 1989, kdy zastupoval vězněného Alexandra Vondru). V letech 1977, 1979–1983 a 1989 byl vězněm. V roce 1978 spoluzakladatel VONS. V roce 1989 se stal spoluzakladatelem Občanského fóra. V letech 1989–1992 československý prezident, 1993–2003 prezident České republiky. Václav Havel v tomto domě napsal řadu významných textů, vedle jiných také petici *Několik vět*. Podpis Olgy Havlové byl publikován 5. března 1982. Ve stejném domě bydleli také Ivan Havel (1938) a postupně první manželka Květa (1948) a druhá manželka Dagmar (1951). Společně s Olgou Havlovou se podíleli od roku 1979 po zatčení Václava Havla na vydávání Edice Expedice. Celkem bylo v této edici vydáno okolo 230 literárních titulů. Významnou úlohu při jejich volbě měl zejména signatář Charty 77, literární kritik a estetik Jan Lopatka (1940–1993), který zde rovněž publikoval své odborné statě. Ivan Havel

HAVEL Václav
1936

HAVEL Ivan
1938

Portrétní fotografie bratrů Václava a Ivana Havlových používali příslušníci StB pro jejich identifikaci při sledovacích akcích (ABS)

11

Souhlasím s Prohlášením
č. 77 3 1. 1. 1977

Václav Havel

VĀCLAV HAVEL, spisovatel,
U DEJVIČKĚHO RYBNÍČKU 6,
PRAHA 6

Podpisový lístek
Václava Havla (ABS)

Mapku používali příslušníci StB na počátku osmdesátých let při sledování Ivana Havla v akci „Sáva“ (ABS)

Několik vět (29. červen 1989)

První měsíce roku 1989 znovu a jasně ukázaly, že i když se současné československé vedení velmi často zaklíná slovy přestavba a demokratizace, ve skutečnosti se dost zoufale vzpírá všemu, co demokracii vytváří nebo ji alespoň vzdáleně připomíná. Petice a iniciativy občanů, které samo nezorganizovalo, odmítá jako nátlakové akce, pokojná lidová shromáždění rozhánění, do přípravy nových zákonů nedovoluje veřejnosti mluvit. Tytéž měsíce však zároveň ukázaly, že občanská veřejnost se už vymaňuje z letargie a že stále víc lidí má odvahu veřejně projevit svou touhu po společenských změnách. Pohyb ve společnosti se tak začíná stále povážlivěji srážet s nehybností moci, roste společenské napětí a začíná hrozit nebezpečí otevřené krize. Takovou krizi si nikdo z nás nepřeje. Proto vyzýváme vedení naší země, aby pochopilo, že nadešel čas ke skutečným a důkladným systémovým změnám a že tyto změny jsou svobodná a demokratická diskuse. Prvním krokem k jakýmkoli smysluplným změnám, novou ústavou počínaje a ekonomickou reformou konce, musí tedy být změna společenského klimatu v naší zemi, do kterého se musí vrátit duch svobody, důvěry, tolerance a plurality. Podle našeho názoru je k tomu třeba:

Aby byli okamžitě propuštěni všichni političtí vězňové.

Aby přestala být omezována svoboda shromažďovací.

Aby přestaly být kriminalizovány a pronásledovány různé nezávislé iniciativy a začaly být konečně chápány i vládou jako to, čím v očích veřejnosti už dávno jsou, totiž jako přirozená součást veřejného života a legitimní výraz jeho různotvárnosti. Zároveň by neměly být kladeny překážky vzniku nových občanských hnutí, včetně nezávislých odborů, svazů a spolků.

Aby byly sdělovací prostředky i veškerá kulturní činnost zbaveny všech forem politické manipulace a předběžné i následné skryté cenzury a otevřeny svobodné výměně názorů a aby byly legalizovány sdělovací prostředky, působící dosud nezávisle na oficiálních strukturách.

Aby byly respektovány oprávněné požadavky všech věřících občanů.

Aby byly všechny chystané a uskutečňované projekty, které mají natrvalo změnit životní prostředí v naší zemi a předurčit tak život budoucích generací, neodkladně předloženy k všestrannému posouzení odborníkům a veřejnosti.

Aby byla zahájena svobodná diskuse nejen o padesátých letech, ale i o Pražském jaru, invazi pěti států Varšavské smlouvy a následné normalizaci. Je smutné, že zatímco v některých zemích, jejichž armády tehdy do československého vývoje zasáhly, se dnes už o tomto tématu začíná věcně diskutovat, u nás je to stále ještě velké tabu, a to jen proto, aby nemuseli odstoupit ti lidé z politického a státního vedení, kteří jsou odpovědní za dvacetileté upadání všech oblastí společenského života u nás.

Každý, kdo s tímto stanoviskem souhlasí, je může podpořit svým podpisem.

Vládu vyzýváme, aby s ním nenaložila tak, jak je dosud zvyklá s nepohodlnými názory nakládat. Zasadila by tím osudovou ránu nadějím, jimiž jsme vedeni, totiž nadějím na skutečný společenský dialog jako jediné možné východisko ze slepé uličky, v níž se dnes Československo nalézá.

Informace o Chartě 77, roč. 12, č. 14 (1989), s. 14-15.

Z KULIŠÁKA KULIŠÁKEM

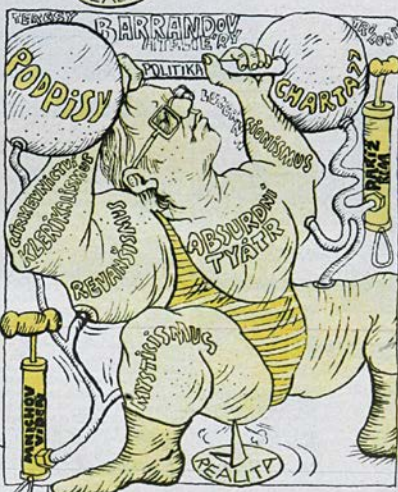

VAŠIČEK BYL DÍTKO DUMAVÉ.

Nebylo divu. Maminka byla dcerou buržoazního ministra s výchovou ve švýcarském penzionátu a tak měl Vašíček střídavě francouzskou nebo anglickou guvernanku a zahraniční gymnázium. Vašíček zdědil podnikatelské sklony po praotci, otci i strýci. Ale nejen to, on se měl stát univerzálním dědicem velkého majetku. O co šlo? O takový kopeček nad Vltavou, který se jmenuje Barrandov (včetně stavebních pozemků, vilové čtvrti, restauračních podniků a filmových ateliérů), o takový paláček, který se nazývá pražská Lucerna (včetně sálu, kina, baru, restaurace, automatu, obchodu, filmové společnosti Lucerna-film atd.), o takový masivní činžovní dům na nábreží a zemědělský statek, který dostal i přízvisko Havlov.

Z DĚDICTVÍ SEŠLO.

Půlka majetku se musela odepsat, protože strýček filmář na Barrandově si zakolaboval s okupanty a uprchl do Bavorska. Druhá půlka prošla znárodněním. Vašíček, který si do té doby připadal jako malý lord u bábovky s šálkem horké čokolády a u mnohých budil proto svou tvář dojem utřinosa, šel studovat AMU. Nedostudoval. Zámudčivý Vašíček vstoupil na prkna, jež znamenají svět cestou průkopnickou. Od piky. Stal se jevištním technikem. Kulisy a zákulisí. Iluze a intrika. Věděl dobře, co dělá. Ještě to chtělo nějaký ten módní směr, aby se to, na co myslí, dalo uvést v život. Našel se v Paříži. Absurdní divadlo! Vašíček se stal dramatikem. Psal Hry. Absurdní hry.

ABSURDNÍ ZNAMENA PROTI-SMYSLNÝ.

Absurdnost je tedy jakási situace proti mysli, snad něco jako nesmysl. Haskův Švejk odhaloval na konkrétních absurdnostech životní pravdu. Václav Havel použil zákeřně zdnálných absurdnosti k maskovanému útoku proti socialistické společnosti. V podstatě mu tedy vůbec nešlo o problém absurdity, ale o účinnou ideologickou zbraň. Havlovou specialitou vždy bylo organizovat sběr podpisů. Ať to byly svého času akce s časopisem Tvář proti Svazu čs. spisovatelů, či nyní charta 77 za „lidská práva“, nebo v šedesátém osmém roce, kdy podpisy měly podpírat anahu o „něpravy v přehmatech“ února čtyřicet osm. O jaké „přehmaty“ to Havlovi šlo? Nu, přece o dokončené znárodnění kapitalistického majetku! Nadarmo nejezdí absurdní dramatik a ještě absurdnější rádoby politik za strýčkem do bavorských pivnic zpívat se suděťáky písničky o tom, jak to bude, až se zase potáhne na Prahu... nadarmo nechodíval v Praze okolo Lucerny poklepávat ukazováčkem na zdi paláce a říkat přítom: „Ty můj majetečku!“

NÁHONČIMU PODPISŮ POD CHARTU 77 VÁCLAVU HAVLOVI NIKDY NESLO O MORÁLKU. A ANI O LIDSKÁ PRÁVA. SLO MU JEN O MAJETEK.

Ilustroval Miloš Kánský

IASON URBAN

Dehonestační článek proti Václavu Havlovi vyšel v týdeníku Dikobraz v lednu 1977 (archiv autora)

zde pořádal interdisciplinární seminář, kde přednášeli například Zdeněk Neubauer, Bedřich Fučík, Jiří Fiala, Jiří Němec a Radim Palouš. Je také spoluautorem zápisu politického procesu s šesticí členů VONS, který se uskutečnil v říjnu 1979.

Ve stejném domě jako bratři Havlovi s manželkami bydlela také signatářka Charty 77, úřednice Božena Rosolová. *Prohlášení Charty 77* podepsala 9. října 1985, její podpis byl zveřejněn 1. října 1986.

11 Karlovo náměstí 313/8

V tomto domě bydleli signatáři Charty 77, architekt Václav Šebek (1942) a projektantka Jana Šebková (1942). Podle dochovaných podpisových lístků podepsali *Prohlášení Charty 77* 21. prosince 1976, podpisy byly zveřejněny 6. ledna 1977.

12 Karlovo náměstí 287/18

V tomto domě bydlela od roku 1969 rodina Václava a Kamily Bendových. Jejich domácnost se od druhé poloviny sedmdesátých let stala jedním z hlavních center opozičních aktivit v Praze. Již na jaře 1976 se zde uskutečnila schůzka Václava Havla a Jiřího Němce, na které domlouvali podporu zatčeným undergroundovým hudebníkům. Tato solidarizační kampaň

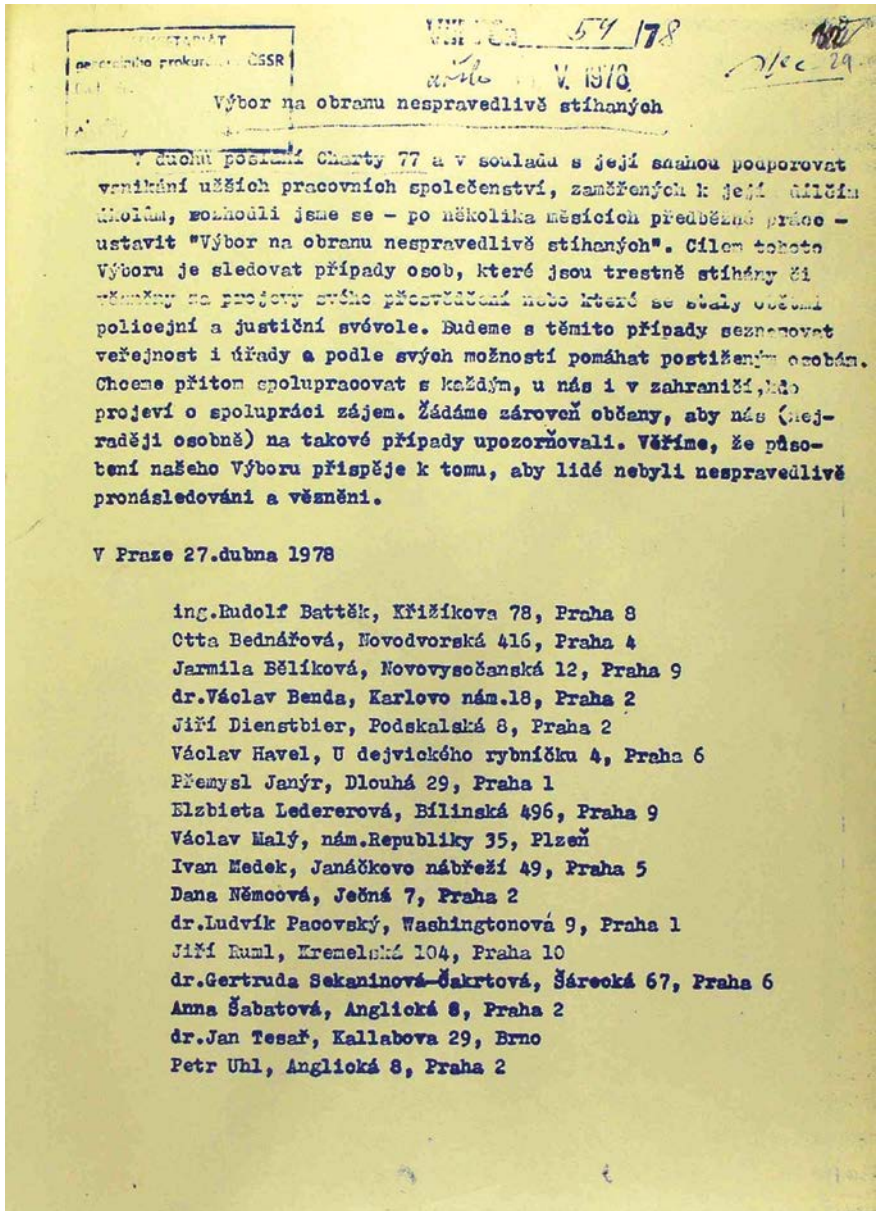

Fotografie manželů Bendových, kterou používali v roce 1986 příslušníci StB pro jejich identifikaci při sledování (ABS)

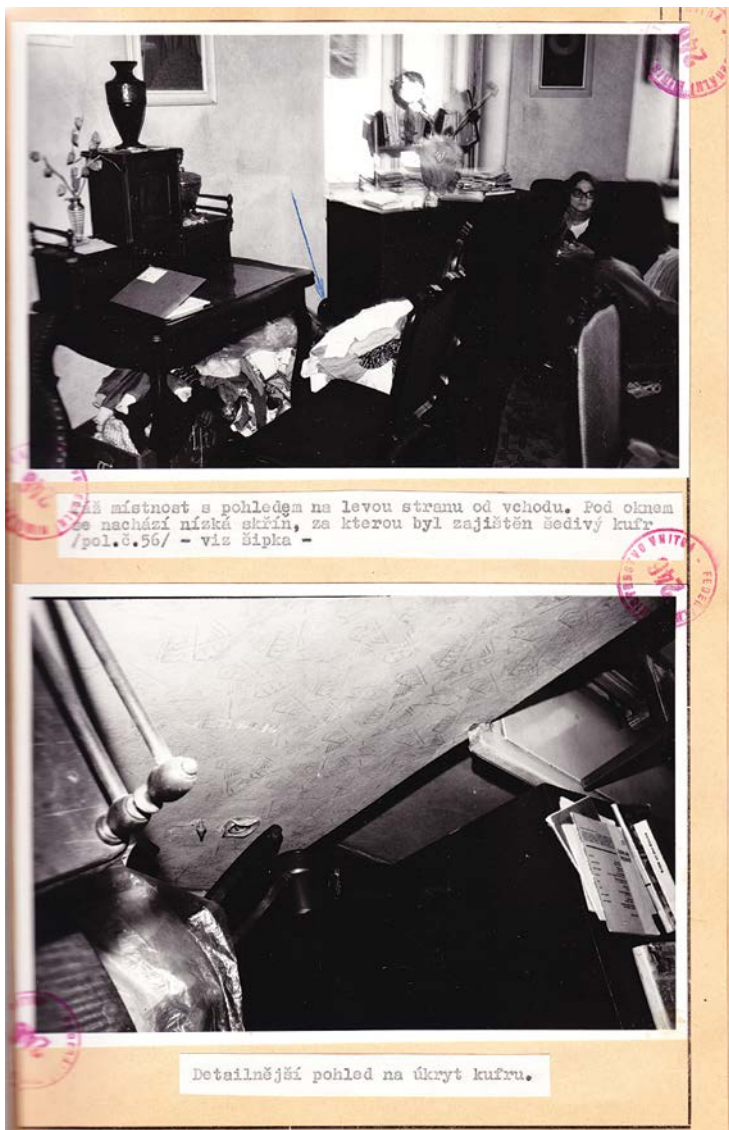

Dne 17. listopadu 2009 byla na tomto domě slavnostně odhalena pamětní deska Václavu Bendovi, jejímž autorem je akademický sochař Peter Orišek (foto: Petr Blažek)

se stala preludiem Charty 77. Podpis filosofa, katolického aktivisty a politika Václava Bendy (1946–1999) pod *Prohlášením Charty 77* byl zveřejněn 1. února 1977. Václav Benda byl v letech 1979 a 1984 mluvčím Charty 77. V roce 1978 se Václav Benda stal členem Výboru pro propuštění Václava Havla, Jaroslava Kukala a Pavla Landovského. Dne 27. dubna 1978 byl v bytě manželů Bendových založen Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných (VONS), jehož významným členem se Václav Benda zároveň stal. Na tomto místě také sepsal proslulý programový text *Paralelní polis*, který je datován 17. května 1978. V roce 1979 byl Václav Benda zatčen v rámci rozsáhlého zásahu proti členům VONS a odsouzen ke čtyřem rokům vězení. V letech 1985–1989 zde sídlila redakce samizdatového časopisu *PARAF (PARalelní Akta Filozofie)*. V listopadu 1989 zde Václav Benda napsal pozvánku na studentskou demonstraci 17. listopadu 1989, kterou spolupořádalo studentské nezávislé hnutí STUHA, jejímiž členy byli Marek a Martin Bendovi. Václav Benda patřil v listopadu 1989 mezi spoluzakladatele Občanského fóra. V letech 1990–1993 byl předsedou Křesťanskodemokratické strany. V letech 1989–1992 byl poslancem Federálního shromáždění, 1992 předsedou Sněmovny lidu Federálního shromáždění ČSFR. V letech 1995–1998 byl ředitelem Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu. V letech 1996–1999 byl senátorem.

Zakládající prohlášení VONS, 27. duben 1978 (Národní archiv)

Fotografie z domovní prohlídky v bytě Václava Bendy. Na horním snímku je zachycena jeho manželka Kamila Bendová (Národní archiv)

V pozadí na protější straně dům na Karlově náměstí, kde bydlel Václav Benda s rodinou, 2017 (foto: Petr Blažek)

Dne 14. 3. 1979 provedli příslušníci Státní bezpečnosti v bytě dr. Kamily Bendové a dr. Václava Bendy, mluvčího Charty 77, čtyřhodinovou domovní prohlídku.

Již 12. 3. 1979 do bytu vnikli příslušníci StB - mezi nimi údajně kpt. Topič a nstržm. Rostislav Blažek -, ačkoliv k tomu neměli oprávnění. Podrobili přitom Kamilu Bendovou výslechu a odňali celkem 68 položek (knihy, korespondenci, texty Charty 77 a Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných apod.); Václav Benda byl během této doby vyslýchán v prostorách Státní bezpečnosti.

Podle usnesení vyšetřovatele StB por. Jána Predajnoše z 14. 3. 1979 bylo dne 12. 3. 1979 zahájeno trestní stíhání ve věci (tzn. že nebylo vzneseno obvinění proti konkrétní osobě) trestného činu podle § 7, odst. 1 k § 98, odst. 1 tr. z. (příprava podvracení republiky), a to po odnětí písemností v bytě manželů Bendových dne 12. 3. 1979. Tímto usnesením nařídil por. Ján Predajnoš se souhlasem prokurátorky Městské prokuratury v Praze domovní prohlídku. Bylo při ní odňato 42 položek, z toho dva psací stroje; zbytek jsou písemnosti, použitý uhlový papír, fotografie. Prohlídky se účastnil pracovník ONV Praha 2 Josef Pomahač jako nezúčastněná osoba.

Prohlídka byla provedena i v rekreační chalupě v Chloumku č. 34, Petrov, okr. Praha-západ, kam rodina Bendových občas jezdí. Tento domek není jejich vlastnictvím; nezákonnost tohoto postupu je v tom, že prohlídka byla provedena bez vědomí majitelů domku. V objektu nebylo nic nalezeno.

Po skončení domovní prohlídky v bytě na Karlově nám. č. 18, Praha 2, umožnili příslušníci SNB, aby do bytu vnikly neznámé osoby, které přes protesty Václava Bendy filmovaly byt, zejména koupelnu a kuchyň, kde aranžovaly předměty. Předstíranou reportáž doprovázely komentářem zaměřeným proti rodině Bendových, která má pět dětí ve věku od 2-10 let. Toto jednání bylo protiprávním zásahem do soukromí a nezákonným porušením domovní svobody.

Tuto domovní prohlídku považujeme za svévolný postup Státní bezpečnosti proti Chartě 77. Trestní stíhání, v jehož rámci se konala, je účelový akt, který je navíc důsledkem naprosto protiprávního jednání příslušníků StB v bytě manželů Bendových dne 12. 3. 1979. Proto i samu domovní prohlídku je nutno považovat za nezákonnou.

13 Karlovo náměstí 550/35

Na této adrese se nachází římskokatolický kostel sv. Ignáce. V květnu 1981 se zdejší bohoslužby zúčastnil převor komunity z Taizé bratr Roger, vlastním jménem Roger Schütz (1915–2005), jehož cestu pomáhali organizovat katoličtí aktivisté Marie a Jiří Kaplanovi. Zaplněný kostel navštívila v listopadu 1984 také Matka Tereza, vlastním jménem Agnes Gonxha Bojaxhiu (1910–1997), kterou do Československa pozval František kardinál Tomášek. Do kostela na Karlově náměstí chodila na bohoslužby pravidelně řada signatářů Charty 77.

Zástupci Fondu občanské pomoci, který vznikl 1. března 1979. Všichni byli buď současnými či bývalými mluvčími Charty 77. Fotografie byla pořízena v bytě rodiny Bendových. Zleva nahoře Václav Havel, Jiří Dienstbier, Ladislav Hejdránek, Václav Benda, dole zleva Jiří Hájek a Zdena Tominová (foto: Ondřej Němec)

Ukázka ze zprávy o návštěvě bratra Rogera

Ve dnech 1.-3. května navštívil Prahu převor komunity z Tazé, bratr Roger Schutz.

Setkání s ním bylo naprosto jiné než v kterékoliv zemi. Byl to výmluvný dokument církve mlčící. Navštívil mnoho kostelů, v nichž byly bohoslužby, nikde nemohl říci ani slovo, ani ho nikdo nepřivítal, ani se nemohlo zpívat. Lidé však věděli, že je přítomen, a kostely byly plné - a to šla zpráva jen od úst k ústům. Mlčky a výmluvně - když se řadili ke sv. přijímání - k němu přicházel jeden člověk po druhém a zdravili se s ním. V naprostém mlčení. A přece - mnozí plakali, všichni byli dojatai, mnozí prožili vnitřní konverzi. Jako by obrovská vlna lásky prostoupila a zaplavila celý prostor. Když například odešli lidé z kostela sv. Ignáce, zachvátila všechny neznámá a silná radost, nemohli to už vydržet a začali zpívat - ale to byl už Roger dávno pryč, protože nechtěl působit nikomu nepříjemnosti a hned po bohoslužbě vždy zmizel. Např. u Sv. Ignáce - kde jindy bývá zpívána mše svatá - ani ze strachu nepřišel varhaník a byla naprosto tichá mše. Ani český zpěv, ani slovo. To bylo nejmýmluvnější.

In: Studie, č. 76-77 (1981), s. 453.

14 Kateřinská 491/12

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, výtvarník Jan Šafránek (1948). V prosinci 1976 podepsal *Prohlášení Charty 77*, jeho podpis byl zveřejněn 6. ledna 1977. V roce 1979 se vystěhoval do Rakouska.

15 Na Zbořenci 265/3

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, dělník a hudebník František Horáček (1956), vystupující pod uměleckým pseudonymem Jim Čert. Znamé jsou jeho zhudebněné texty z knih J. R. R. Tolkiena *Hobit* a *Pán Prstenů*. Jeho podpis byl zveřejněn 27. dubna 1981. František Horáček byl v letech 1979–1989 registrován jako tajný spolupracovník StB pod krycími jmény „Akord“ a „Homér“.

16 Náplavní 2011/5

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, sociolog a diplomat Tomáš Pšross (1946). Byl zakládajícím členem Hnutí za občanskou svobodu. Po roce 1989 pracoval v zahraničním odboru Kanceláře prezidenta republiky Václava Havla, poté byl velvyslancem České republiky v Norsku a na Islandu, později v Lotyšsku. Jeho podpis byl zveřejněn 9. března 1977.

17 Náplavní 1051/8

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, filosof Karel Michňák (1930–1992). Vystudoval FF UK v Praze, kde poté přednášel. V roce 1968 vystoupil z KSČ. V roce 1972 byl z univerzity propuštěn, poté pracoval jako korektor. Po podpisu *Prohlášení Charty 77*, který byl zveřejněn 1. února 1977, zaměstnán jako domovník. Od roku 1990 působil opět na FF UK.

Sdělení VONS č. 93

„Razie proti neoficiální kultuře“ (31. března 1979)

Dne 30. března 1979 večer provedly orgány Státní a Veřejné bezpečnosti razii v bytě Pavla Brunnhofera v Náplavní ulici č. 9 v Praze 2, kde probíhala vernisáž soukromé výstavy. Více než deset uniformovaných a neuniformovaných policistů vtrhlo bez jakéhokoli oprávnění a zákonného důvodu do bytu v úmyslu vykonat tam násilí, čímž flagrantně porušili domovní svobodu chráněnou ústavou a dopustili se celé řady trestných činů včetně porušování domovní svobody a omezování osobní svobody. Bez jakéhokoli oprávnění a v rozporu s trestním řádem nutili pod výhrůžkou újmy přítomné návštěvníky k osobním prohlídkám a při tom se zmocnili řady předmětů a písemností. Předvedli 18 osob, 16 z nich zůstává 24 hodin po razii nadále vězněno. Jejich jména jakož i popis událostí večera, který napsala členka našeho výboru Dana Němcová, vydáváme v příloze. Razie byla předem plánovanou akcí proti nezávislé kultuře. Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných konstatuje, že na území hlavního města to byla dosud nejrazantnější akce tohoto druhu. Toto sdělení s přílohou posíláme současně hlavnímu vojenskému prokurátorovi JUDr. Zbyňku Kiesewetterovi jako oznámení o trestných činech příslušníků SNB.

Informace o Chartě 77, roč. 2, č. 5 (1979), s. 7-9.

18 Náplavní 2009/9

V tomto domě bydlel Pavel Brunnhofer (1941), v jehož bytě se v sedmdesátých letech konaly výtvarné výstavy. Ve stejném domě byl k trvalému pobytu přihlášen také signatář Charty 77, dělník Lubor Kohout (1962). Jeho podpis byl zveřejněn 31. března 1989. Lubor Kohout v únoru 1989, spolu s Romanem Rákosníkem a Aloisem Nedvědem, založil Klub právní podpory.

19 Plavecká 403/8

V tomto domě bydlela signatářka Charty 77, úřednice Květa Marková (1942). Její podpis byl zveřejněn 31. prosince 1989.

20 Podskalská 392/7

V tomto domě bydleli signatáři Charty 77, manželé Eva a Vladimír Kraupnerovi (1967). Jejich podpisy byly zveřejněny 30. září 1989.

Souhlasím se základním
prohlášením Charty 77
ze dne 1.1. 1977
Eva KRAUPNEROVA - v domácnosti
mz. 11. 8. 1967
VLADIMÍR KRAUPNER - studijní
9.3. 1967
PODSKALSKÁ 7
PRAHA 2, 124 06
Eva Kraupnerová Vladimír Kraupner

Podpisový lístek Evy a Vladimíra Kraupnerových (Libri prohibiti)

21 Podskalská 2054/8

V tomto domě bydleli signatáři Charty 77, novinář a politik Jiří Dienstbier (1937–2011) a jeho druhá manželka, psycholožka Zuzana Dienstbierová (1947–2017, srov. **Rybalkova 1147/10**). Podle dochovaného podpisového lístku Jiří Dienstbier podepsal *Prohlášení Charty 77* 20. prosince 1976, podpis byl zveřejněn 6. ledna 1977. V letech 1979 a 1985 byl mluvčím Charty 77. V roce 1978 spoluzakládal Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných. V roce 1979 byl v rámci rozsáhlého zásahu proti členům VONS zatčen a odsouzen ke třem letům vězení. Zuzana Dienstbierová byla spoluautorkou zápisu tohoto soudního procesu s šesticí členů VONS v říjnu 1979. Jiří Dienstbier byl také vydavatelem samizdatového zahraničně-politického občasníku Čtverec. Od roku 1983 bydlel v Praze 1 společně se svou třetí manželkou Květou Dienstbierovou (1948). V listopadu 1989 se stal spoluzakladatelem Občanského fóra. V letech 1989–1992 byl ministrem zahraničních věcí, v letech 2008–2011 byl senátorem.

Jiří Dienstbier, Zdena Tominová a Jiří Hájek v bytě manželů Bendových, 1979
(foto: Ondřej Němec)

6

Souhlasím s Prohlášením
Charty 77 z 1.1.1977
Jiří Dienstbier

JIRÍ DIENSTBIER
novinář (agrárník) (č)
Podskalská 8
Praha 2

20.12.76

8

Souhlasím s Prohlášením
charty 77 z 1.1.1977
Zuzana Dienstbierová

ZUZANA DIENSTBIEROVÁ
PSYCHOLOŽKA
PODSKALSKÁ 8,
PRAHA 2

22.12.1976

Podpisové lístky Jiřího a Zuzany Dienstbierových (ABS)

Pohled na prostor pracovního stolu,
kde byla zajištěna zahr. literatura
o případu VONSU

Detailní pohled na prac. stůl.

Pracovní stůl v bytě Jiřího Dienstbiera, zachycený na fotografii z domovní prohlídky 29. května 1979, která se uskutečnila při zásahu StB proti členům VONS (Národní archiv)

Jiří Gruntorád na fotografii, kterou příslušníci StB používali při sledování pro jeho identifikaci (ABS)

22 Sokolská 1882/4 (Vítězného února)

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, dělník a knihovník Jiří Gruntorád (1952). Později se přestěhoval do bytu v ulici **Oldřichova 299/23**. Jeho podpis pod *Prohlášení Charty 77* byl zveřejněn 21. dubna 1979. Jiří Gruntorád vydával od roku 1978 samizdatovou Edici Popelnice, v níž vyšlo celkem 124 titulů. V letech 1979–1984 byl, s krátkou přestávkou, vězněn (především v Minkovicích a ve Valdicích) za údajné nedovolené ozbrojování a za tzv. podvracení republiky, kterého se měl dopustit rozšiřováním hudebních nahrávek a opisováním literárních textů. Po propuštění žil další tři roky v režimu tzv. ochranného dohledu. Po listopadu 1989 zakladatel a ředitel knihovny samizdatové a exilové literatury Libri prohibiti.

23 Sokolská 464/27 (Vítězného února)

V tomto domě bydlela signatářka Charty 77, novinářka Olga Vojáčková. Její podpis byl zveřejněn 9. března 1977.

24 Sokolská 464/29 (Vítězného února)

V tomto domě bydleli signatáři Charty 77, manželé Jozef a Vlasta Drobní. Jejich podpisy byly zveřejněny 30. září 1989.

25 Spálená 6/2

V této budově sídlily Městský soud v Praze a Krajský soud v Praze, před kterými se odehrála v období komunistického režimu řada politických procesů. Dne 11. listopadu 1976 se zde uskutečnilo odvolací líčení s Ivanem Martinem Jirousem, Svatoplukem Karáskem, Vratislavem Brabencem a Pavlem Zajíčkem. Solidarizační kampaň na jejich podporu se stala preludiem Charty 77. Ve dnech 22. a 23. října 1979 se zde uskutečnil soud s šesticí členů Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných (Václav Benda, Otta Bednářová, Jiří Dienstbier, Václav Havel, Dana Němcová a Petr Uhl). Ve věži této budovy instalovala Státní bezpečnost kameru, kterou sledovala dům na Karlově náměstí, ve kterém bydlela rodina Václava a Kamily Bendových.

Fotografie Františka Kriegla a Jiřího Němce pořídili v budově Krajského soudu v Praze ve Spálené ulici příslušníci StB, kteří zde 11. listopadu 1976 sledovali příbuzné a přátele souzených představitelů kulturního undergroundu (ABS)

Vlevo nahoře: Fotografie ze sledování mluvčí Charty 77 Zdeny Tominové. Perlus-trace Zdeny Tominové, Svatopluka Karáska a Vojena Syrovátky příslušníky VB ve Spálené ulici 23. října 1979, v pozadí budova Městského soudu v Praze (ABS)

Další snímky: Fotografie přátel souzených členů VONS pořídili nedaleko budovy Městského soudu v Praze sledovači StB 23. října 1979. Jsou na nich zachyceni například právník Amnesty International Henry Goldmann, Jiří Hájek, Zbyněk Hejda, Ladislav Hejdánek a jeho manželka Heda, Tomáš Liška a Lukáš Tomin (ABS)

HRADEC KRÁLOVÉ
 datum: 13. V. 1986
 číslo zprávy 3913 1940

Prisne tajne
 pilne
 c.j: os-0015/se-ls-86/10

10. sprava snb
 a i p k o

praha

 informace ze dne 13.5.1986

STÁTNÍ BEZPEČNOST
 A. sprava FMV
 Datum: 14. V. 1986
 Cj: W-008/11/03-36
 Přílohy: 1

13. V. 1986

informace ze dne 20.1.1986 bylo zjištěno, že zrušena jazzová sekce realizuje akce proti volbám prostřednictvím Pavla Wonky (1953), bytem vrchlabí, okr. trutnov a Josefa Průšy (1947), bytem Praha. Wonka zaslal ústřední volební komisi do Prahy žádost o registraci za kandidata "nezavisleho poslance" do federalního shromáždění - snemovny lidu. k tomuto ucelu si otevrel na volebni fond osobni ucet sporozira. o zaslani prispevku pisemne pozadal velvyslance s s s r v c s s r s. Lomakina a prostřednictvím z ú n s r i politika Williho Brandta. v současné době wonka zpracoval "vlastní" volební program", zaměřeny do třech oblastí:

- ochrana socialistického spolecenského zřízení v c s s r
- ochrana hospodarského zřízení v c s s r
- ochrana občanských prav v c s s r

wonka je toho názoru, že jeho postup vychází ze "sovetskeho smeru". svoji aktivitou hodla upozornit, že v c s s r je socialismus ohrozen vseobecnou stagnaci cele spolecnosti, ze vedeni kaž se izoluje svoji politikou od ostatnich socialistických státu, a tím de facto ohrozuje cele socialistické spolecenství. o sve aktivitě informoval z ú n s r a chce informovat státní představitelē sovetskeho svazu.

byl informovan 2. odbor 10. s snb a uzemni stranický organ.

*Průcha
 J. Sedláček
 13.5.1986*

Zpráva Státní bezpečnosti o ohlášené kandidatuře Pavla Wonky do Federálního shromáždění ČSSR, za kterou byl společně s bratrem Jiřím Wonkou (v září 1987 byl zveřejněn jeho podpis *Prohlášení Charty 77*) v květnu 1987 odsouzen Městským soudem v Praze do vězení (ABS)

Pavel Wonka při eskortě od Městského soudu v Praze v květnu 1987
(foto: Přemysl Fialka)

26 Trojanova 1954/1

V tomto domě bydlela signatářka Charty 77, učitelka Monika Kafková. Její podpis byl zveřejněn 30. září 1980. Ve stejném domě bydleli také signatáři Charty 77, manželé Alexandr a Martina Vondrovi. Politik Alexandr Vondra (1961) vystudoval Přírodovědeckou fakultu UK v Praze. Pracoval nejdříve v Náprstkově muzeu, poté jako programátor. Podílel se na vydávání samizdatového časopisu *Revolver Revue*. Dne 30. června 1987 byl zveřejněn jeho podpis *Prohlášení Charty 77* (podpis Marty Vondrové byl publikován 30. června 1988). V roce 1989 byl Alexandr Vondra mluvčím Charty 77. V únoru 1989 byl podmíněně odsouzen za položení květiny k pomníku sv. Václava v předvečer 20. výročí sebeupálení Jana Palacha. Do vězení nastoupil na necelé dva měsíce 18. září 1989, protože podle soudu svými aktivitami údajně porušoval podmínku. V listopadu 1989 byl spoluzakladatelem Občanského fóra. Po roce 1989 byl poradcem prezidenta republiky Václava Havla. Působil ve vysokých diplomatických a státních funkcích, mimo jiné jako velvyslanec České republiky v USA a ministr obrany.

Souhlasím s prohlášením
Charty 77 z 1. ledna 1977.
RNDr. Alexandr VONDRA
podpis: [signature]
zaměstnanec: samostatný referent
31.5.87

Podpisový lístek Alexandra Vondry (Libri prohibiti)

„Pražská desítká“ – trestně stíhaní členové VONS v roce 1979. Zleva nahoře Václav Havel, Otta Bednářová, Petr Uhl, Jarmila Bělíková, Jiří Němec. Zleva dole Ladislav Lis, Jiří Dienstbier, Dana Němcová, Václav Benda, Václav Malý (Libri prohibiti)

27 Trojická 387/2

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, novinář a bývalý šéfredaktor časopisu *Tvář* Jan Nedvěd (1939). Podle dochovaného podpisového lístku podepsal *Prohlášení Charty 77* v prosinci 1976, podpis byl zveřejněn 6. ledna 1977. V letech 1987–1989 byl jedním z hlavních představitelů (Československé) Demokratické iniciativy.

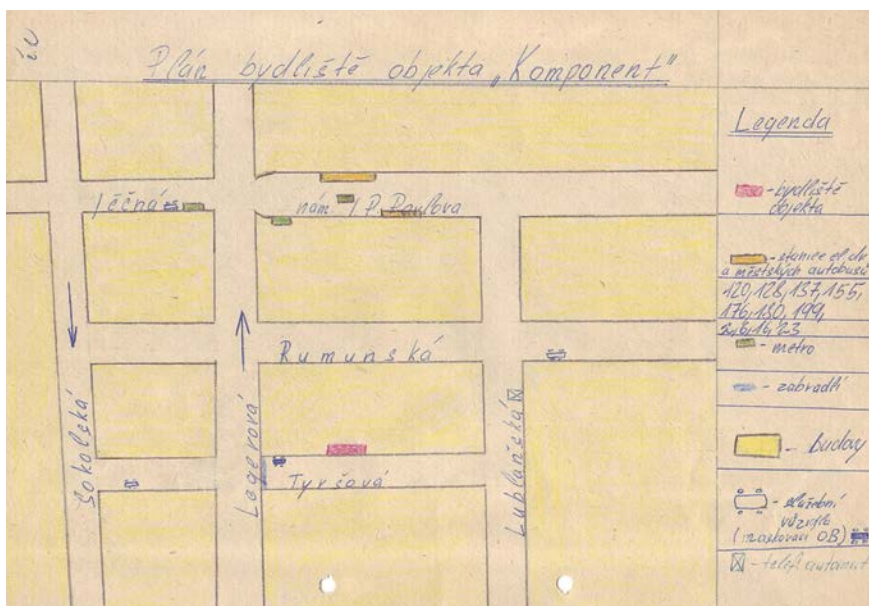
28 Trojická 1912/11

V tomto domě bydlela signatářka Charty 77, obchodní referentka Yvona Ze-linková. Její podpis byl zveřejněn 30. září 1989.

29 Tyršova 1833/9

V tomto domě se nacházel byt překladatele a vydavatele Jaroslava Kořána (1940–2017), ve kterém se v prosinci 1976 uskutečnily schůzky zakladatelů Charty 77. První se patrně odehrála 11. prosince 1976 (Petr Uhl a Václav Havel uvádějí 10. prosinec 1976). Setkání se zúčastnili Václav Havel, Pavel Kohout, Jiří Němec, Zdeněk Mlynář a Václav Vendelín Komeda; na dalších setkáních v Kořánově bytě byli přítomni Petr Uhl, Jiří Hájek, Ludvík Vaculík a Pavel Bergmann; podle Petra Uhla rovněž Pavel Landovský. Podle diáře Pavla Kohouta se zdejší schůzky odehrály 11., 13., 15. a 17. prosince 1976. Jaroslav Kořán byl v letech 1990–1991 primátorem hlavního města Prahy.

Plánek okolí domu, kde bydlel Jaroslav Kořán, připravili příslušníci StB pro jeho sledování 11. prosince 1976. Podle dochovaného záznamu z akce „Komponent“ skončilo dvouhodinové sledování krátce před první schůzkou zakladatelů Charty 77 (ABS)

Dům v Tyršově ulici, ve kterém byla v prosinci 1976 založena Charta 77, snímek je z roku 2016 (foto: Petr Blažek)

→ Korbán 223
Městský úřad
208

Po vyplnění ~~zadáni~~

ZADÁNÍ O PŘEVODĚNÍ LUSTRACE
v evidencích SEO

Příjmení a jméno
KORBÁN Jaroslav

rodné jméno (důležité při lustr. u VB) _____ data narození **14 / 1 / 1940**

Praha
místo narození _____ st. příslušnost _____ národnost _____

původní povolání _____
zaměstnán, kde _____
jako _____
bydliště Nová 2, Tyršova ul. č. 9
rodiče _____

Vyplní pracovník VB
Děvod lustrace _____

FMV X 2 1 8865
Lustraci žádá – správa – odbor – oddělení – telefon, č. l. _____
Jaroslav Korbán _____
Čitelný podpis pracovníka _____ Náčelník oddělení _____

Datum _____

Daktyloškopován – fotografován, číslo desky _____
dne _____ u _____

MV č. skl. 701

Žádost o lustraci Jaroslava Kořána v evidencích StB, o kterou požádala StB v souvislosti s plánovanou schůzkou Václava Havla, Pavla Kohouta a dalších osob v jeho bytě 11. prosince 1976 (ABS)

Fotografie Jaroslava Kořána ve Štěpánské ulici 12. července 1979 vznikla při jeho sledování pracovníky Správy sledování StB (ABS)

30 Václavská 2068/14

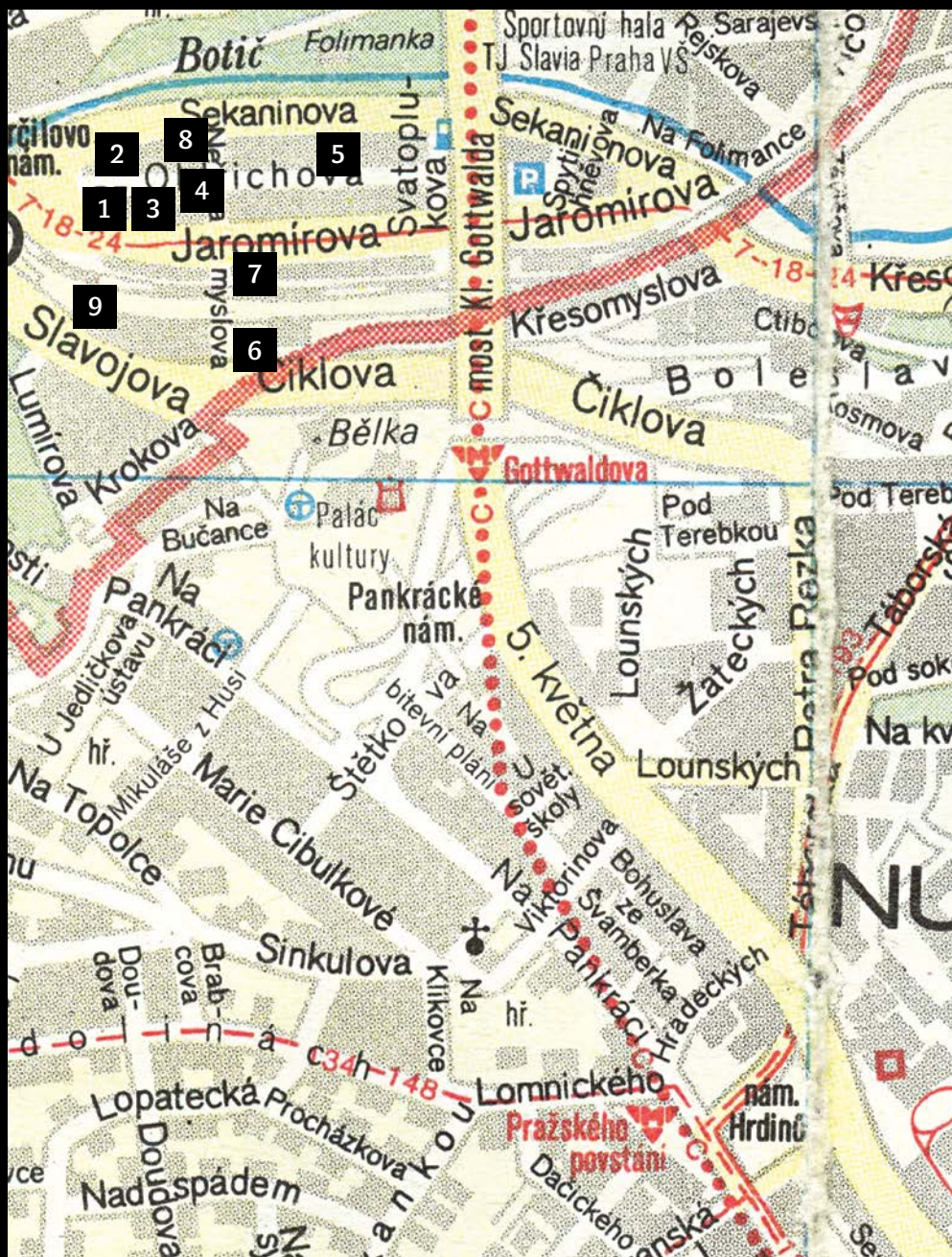
V tomto domě bydlel signatář Charty 77, spisovatel a novinář Mojmír Klánský (1921–1983), původním jménem Mojmír Kölbl. Vystudoval konzervatoř a na FF UK hudební vědu a estetiku. Do roku 1969 pracoval převážně jako novinář, poté byl vyloučen z KSČ a propuštěn z redakce *Zemědělských novin*. Publikoval poté jen v samizdatu. Pracoval nejdříve jako účetní, poté jako správce budovy, nakonec mu byl přiznán invalidní důchod. Jeho podpis *Prohlášení Charty 77* byl zveřejněn 1. února 1977.

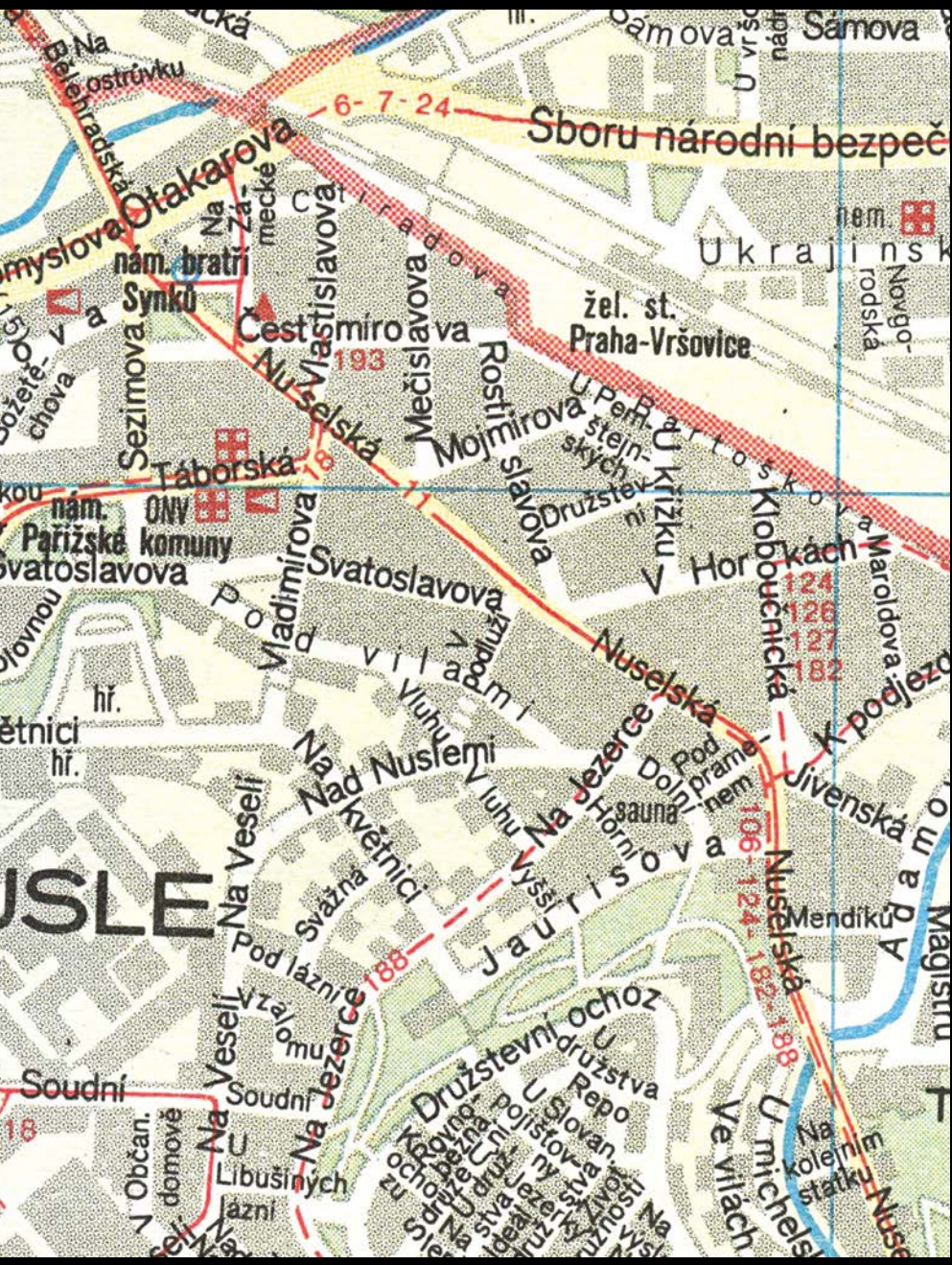
31 Vyšehradská 424/16

V této budově sídlilo Ministerstvo spravedlnosti České socialistické republiky, které se významně podílelo na řízení politické represe proti signatářům Charty 77. Jeho posledním předlistopadovým ministrem byl Antonín Kašpar (1928). Původním povoláním obuvník, od roku 1950 působil jako kádrovák. Při zaměstnání vystudoval práva a stal se poté soudcem. Byl předsedajícím soudcem v řadě politických procesů, včetně soudů s členy Hnutí revoluční mládeže a členy Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných.

32 Wenzigova 1873/6 a 1874/8

Na této adrese sídlil od roku 1975 sekretariát Obvodního výboru Komunistické strany Československa pro Prahu 2, odkud byla prostřednictvím nomenklaturního systému řízena státní správa, včetně bezpečnostních složek. Podle dochovaného přehledu vedoucích funkcionářů KSČ z jara 1988 byl vedoucím tajemníkem OV KSČ Praha 2 Jaroslav Janků (1928), tajemníkem pro politickoorganizační práci Pavel Vaněk (1945), tajemnicí pro ideologickou práci Eva Ventová (1944), tajemníkem pro průmysl Josef Hušek (1939) a předsedou obvodní kontrolní a revizní komise Jiří Škopek (1939).

Otokarova

Sboru národní bezpeč

Čestmírova
Nuselská

žel. st.
Praha-Vršovice

Ukrajinská

Sezimova
Táborská

Nuselská

Mečislavova

Mojmírova

U Perle

Parížská komuny
Svatoslavova

Vladimírova

Svatoslavova

V Hor

Kloboučnická

Na Veselí

Nad Nuslemi

Na Jezerce

Nuselská

Jivenská

Na Veselí

Pod lázní

Na Jezerce

Nuselská

Mendiků

Soudní

Na Veselí

Na Jezerce

Nuselská

Magistru

Na Veselí

Na Jezerce

Družstevní ochoz

U Michels

Nuse

NUSLE

PRAHA 2 – NUSLE

1 Jaromírova 789/2

V tomto domě bydlela signatářka Charty 77 Zdena Přecechtělová. Její podpis byl zveřejněn 5. března 1983.

2 Oldřichova 518/1

V tomto domě měl dva roky trvalé bydliště signatář Charty 77, programátor Václav Trojan (1945). Na konci šedesátých let patřil mezi představitele studentského hnutí. *Prohlášení Charty 77* podepsal v prosinci 1976, jeho podpis byl publikován 6. ledna 1977. V letech 1990–1999 byl členem sekce pro lidská práva Helsinského občanského shromáždění.

10

Souhlasím s prohlášením
"Charty 77" ze dne 1. 1. 1977.

VÁCLAV TROJAN,
programátor PROGRAMÁTOR
Praha 2, Oldřichova 1

Václav Trojan

Podpisový lístek Václava Trojana (ABS)

3 Oldřichova 527/8

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, instalatér Miroslav Šejna. Jeho podpis byl zveřejněn 13. června 1977.

4 Oldřichova 617/16

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, dělník Vladimír Smrček. *Prohlášení Charty 77* podepsal 15. února 1983, jeho podpis byl publikován 13. března 1983.

5 Oldřichova 299/23

Do bytu v tomto domě se přestěhoval ze **Sokolské 1882/4** signatář Charty 77 Jiří Gruntorád.

6 Nezamyslova 509/2

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, písničkář, spisovatel a výtvarník Zbyněk Benýšek (1949). Jeho podpis byl zveřejněn 1. února 1977. V roce 1982 se po brutálním nátlaku StB v rámci akce „Asanace“ vystěhoval do Vídně, kde založil a redigoval uměleckou revue *Paternoster*.

7 Nezamyslova 494/4.

V tomto domě měl trvalé bydliště signatář Charty 77, malíř a básník Michal Matzenauer (1947). Jeho podpis byl publikován 1. února 1977. Společně se svou tehdejší manželkou Marií, která se stala signatářkou Charty 77 ve stejný den (stejně jako jeho sestra Jitka Matzenauerová), bydleli v Horních Počernicích, kde Marie Matzenauerová působila jako evangelická farářka. Jejich

tamní byt se stal místem, kde se scházeli disidenti. Zkoušela zde a pořádala koncerty pro přátele skupina The Plastic People of the Universe. V červnu 1979 se Michal Matzenauer stal členem Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných.

Michal Matzenauer

8 Sekaninova 485/18

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, dělník a herec Marek Šimon (1952). *Prohlášení Charty 77* podepsal 27. října 1983, jeho podpis byl zveřejněn 7. února 1984. V listopadu 1984 byl Marek Šimon, působící tehdy v Divadle Jára Cimrmana, registrován StB jako tajný spolupracovník s krycím jménem „Simona“. Spis byl uložen 2. března 1989. Z dokumentů vyplývá, že byl úkolován proti signatářům Charty 77, včetně Václava Havla, se kterým se znal z předchozího dvouletého věznění, kde byl za údajný pokus o nedovolenou emigraci. Podle vlastního vyjádření souhlasil se spoluprací až po dlouhodobém nátlaku tajné policie.

9 Slavojova 558/7

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, herec a básník Petr Burian (1945). Jeho podpis byl zveřejněn 30. června 1989. Petr Burian se v druhé polovině osmdesátých let zapojil do opozičních aktivit. Když přečetl svůj projev na pouliční demonstraci, byl na podzim 1989 propuštěn z plzeňského divadla. V listopadu 1989 byl zakládajícím členem Občanského fóra a později členem Vyšetřovací komise pro objasnění událostí 17. listopadu 1989. V letech 1990–1992 byl poslancem Federálního shromáždění. Rezignoval na tyto funkce poté, co se zjistilo, že byl od října 1989 tajným spolupracovníkem StB pod krycím jménem „Sokrates“.

Souhlasím se základním prohlášením
 Charty 77.

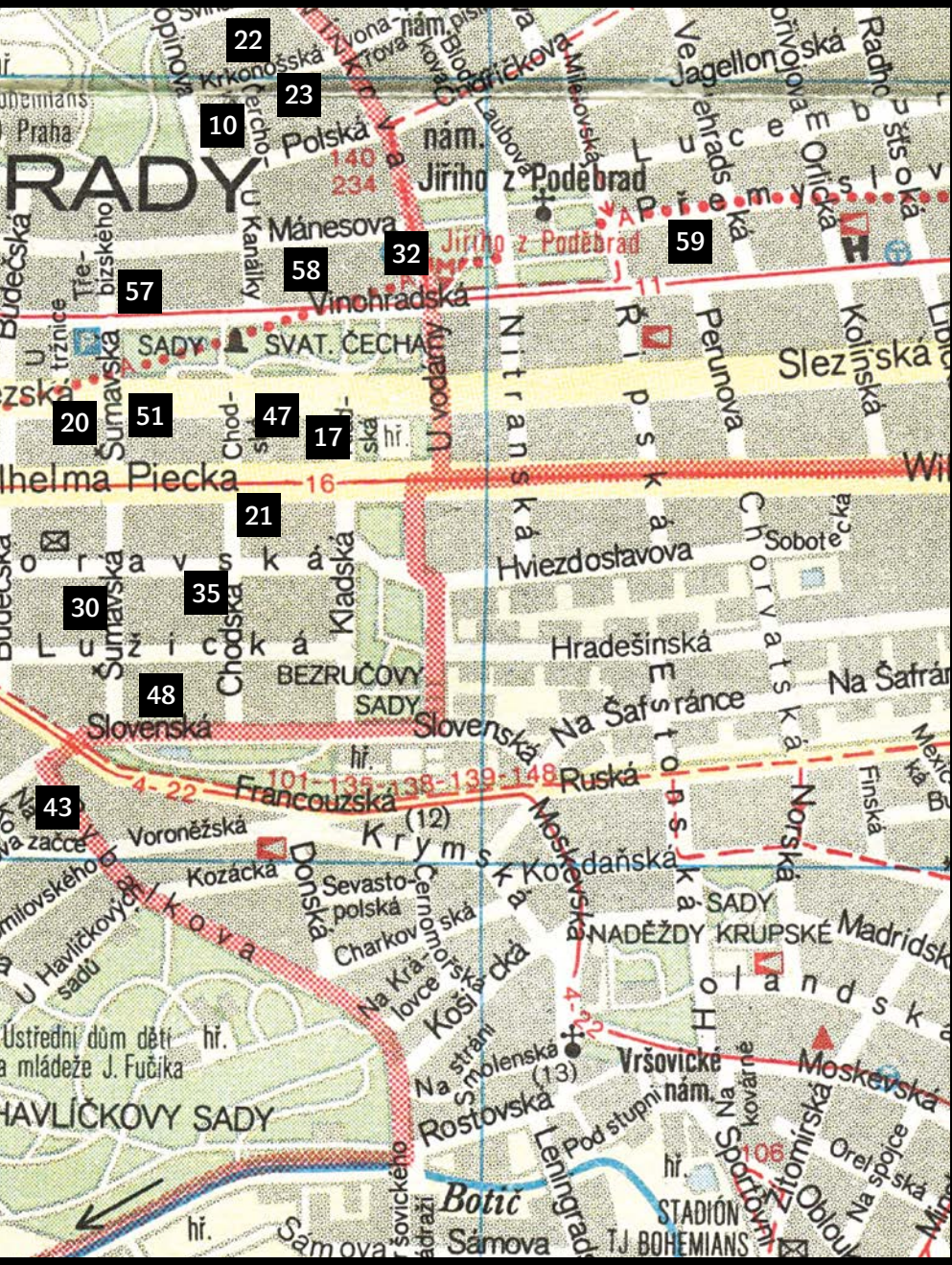
Mark Šimon
 Praha 2, Ševcůva 18

říjen 27. 10. 1983

Josef Průša
 Luboš Bašant

Podpisový lístek Marka Šimona (Libri prohibiti)

RADY

22

23

10

234

140

58

32

59

57

20

51

47

17

21

30

35

48

43

4-22

101-135-138-139-148

HAVLÍČKOVY SADY

Ustřední dům dětí a mládeže J. Fučíka

STADIÓN TJ BOHEMIANS

PRAHA 2 – VINOHRADY

1 Anglická 530/8

V tomto domě se nacházel byt signatářů Charty 77, manželů Petra Uhla (1941) a Anny Šabatové (1951). Středoškolský učitel Petr Uhl patřil na konci šedesátých let k zakladatelům radikálně levicového opozičního Hnutí revoluční mládeže. V prosinci 1969 byl zatčen a odsouzen ke čtyřem letům vězení. Po propuštění se oženil s Annou Šabatovou, která byla v první polovině sedmdesátých letech rovněž vězněna společně se svým otcem, dvěma bratry a švagrovou v souvislosti s letákovou akcí proti volbám v roce 1971. Byt Petra Uhla a Anny Šabatové byl jedním z center opozičních aktivit v druhé polovině sedmdesátých a osmdesátých let 20. století. Oba se podíleli také na kontaktech s exilovým hnutím, zejména s Janem Kavanem. V dubnu 1978 byli zakládajícími členy Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. Petr Uhl, který byl dlouhé měsíce pod ostrahou příslušníků SNB (přítomni byli také před jeho bytem), byl v květnu 1979 zatčen při zásahu proti VONS, odsouzen byl k pěti letům vězení. V letech 1978–1989 zde sídlila redakce samizdatového časopisu *Informace o Chartě 77*. V roce 1986 byla Anna Šabatová mluvčí Charty 77. V prosinci 1988 v tomto bytě vznikla také pražská pobočka Východoevropské informační agentury (VIA). Po 17. listopadu 1989 byla jejím prostřednictvím rozšířena nepravdivá zpráva o smrti studenta Martina Šmída. Petr Uhl a Anna Šabatová spoluzakládali Občanské fórum. Petr Uhl byl v letech 1990–1992 ředitelem ČTK a poslancem Federálního shromáždění. Poté pracoval jako novinář. Anna Šabatová byla v letech 2001–2007 zástupkyní veřejného ochránce práv, od roku 2014 je veřejnou ochránkyní práv.

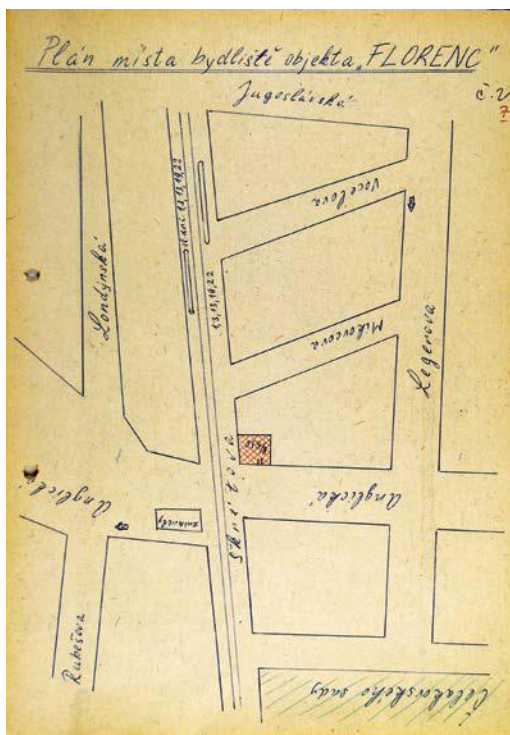
Vchod do domu, kde bydlela rodina Petra Uhla a Anny Šabatové, snímky jsou z roku 2017 (foto: Petr Blažek)

17. ledna 1984 provedli příslušníci SNB domovní prohlídku u signatářky Charty 77 a členky VONSu Anny Šabatové, bytem Praha 2, Anglická 8. V usnesení se jako důvod domovní prohlídky uvádí, že „bylo zahájeno trestní stíhání ve věci trestného činu obecného ohrožení podle § 179 odst. 1 tr. z.“ a že v uvedeném „bytě by se mohly nacházet listinné či věcné důkazy nasvědčující, resp. související se spáchaným trestným činem“. Prohlídka, kterou provádělo 7 příslušníků SNB, trvala 10 hodin a skončila až krátce po půlnoci – jistě ku prospěchu zdraví obou malých dětí Anny Šabatové, jejíž manžel, ing. Petr Uhl, je stále ještě vězněn za své občanské postoje.

Na počátku byla A. Šabatová vyzvána, aby „na vyhrazeném místě uložila – pokud se v bytě nacházejí – zbraně, trhaviny, peníze, valuty a jiné cennosti“. Na to A. Šabatová odpověděla, že se u ní nikdy zbraně ani trhaviny nenacházely, a pokud jde o ostatní věci, nevidí důvod, proč by je měla předkládat. Proti domovní prohlídce podala stížnost. Při prohlídce bylo odnato množství rukopisných poznámek, strojopisů, časopisů a knih v českém a cizích jazycích, zejména ve francouzštině, poznámkový blok, gramofonové desky, magnetofonové pásky a psací stroj. Kromě toho v dětském pokoji několik drátků a zbytek zvonku.

Žádná ze zabavených věcí nespočívá s uvedeným podezřením, že by se v bytě mohl nalézat důkaz o trestném činu obecného ohrožení – t. j. činu, který „vydává lidi v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví, nebo způsobí škody velkého rozsahu požárem, povodní nebo škodlivým účinkem plynu, elektřiny nebo jiných podobně nebezpečných látek“. Jak domovní prohlídku samu, tak odnětí písemností a ostatních věcí nelze zdůvodnit zákonem, lze je však vysvětlit jednak jako snahu šikanovat rodinu Anny Šabatové, jednak jako pokus diskreditovat činnost Charty 77, která je ze své podstaty založena na myšlence nenásilného působení. Není bez zajímavosti, že prohlídka proběhla téhož dne, kdy byla v Paříži udělena cena Jana Palacha vydavatelům bulletinu Informace o Chartě 77, který jako adresu redakce uvádí Annu Šabatovou.

Plánek okolí bytu Petra Uhla pořídili příslušníci StB již v listopadu 1969 v rámci akce „Florenc“, několik týdnů před zatýkáním členů Hnutí revoluční mládeže. Naproti bydlišti Petra Uhla se na rohu ulic Anglická a Bělehradská nachází vinárna a restaurace Demínka, pozdější oblíbené místo schůzek signatářů Charty 77 (ABS)

Petr Uhl a Anna Šabatová na fotografiích, které příslušníci StB používali při sledování pro jejich identifikaci (ABS)

2 Anny Letenské 916/16

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, písničkář a lesní dělník Karel „Charlie“ Soukup (1951). Za svoji tvorbu byl v roce 1976 půl roku vězněn. Jeho podpis byl zveřejněn 9. března 1977. Tajnou policií byl zařazen do akce „Asanace“ a po brutálním nátlaku se v roce 1982 spolu s rodinou vystěhoval do Francie. Později odešel do Austrálie.

3 Belgická 538/13

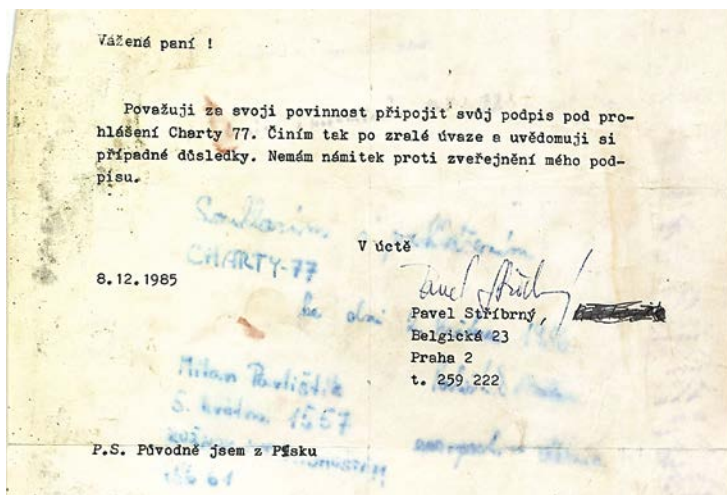
V tomto domě bydlel signatář Charty 77, hudebník, kameník a novinář Jan Brabec (1959). Jeho podpis byl zveřejněn 21. prosince 1977. V letech 1977–1999 byl členem hudební skupiny The Plastic People of the Universe. V roce 1989 spoluzakládal týdeník *Respekt*.

4 Belgická 394/21

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, technický úředník Richard Urx (1930). Jeho podpis byl publikován 9. března 1977. *Prohlášení Charty 77* podepsala také jeho matka Luisa Urxová, manželka komunistického novináře Eduarda Urxe, který byl v roce 1942 popraven nacisty. Její podpis byl zveřejněn 1. února 1977.

5 Belgická 394/23

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, technik Pavel Stříbrný. *Prohlášení Charty 77* podepsal 8. prosince 1985, jeho podpis byl publikován 1. října 1986.

Dopis, ve kterém se Pavel Stříbrný přihlásil k Chartě 77 (Libri prohibiti)

6 Belgická 114/36

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, bývalý pracovník aparátu ÚV KSČ a novinář Karel Lánský (1924). V srpnu 1968 se podílel na protiokupačním vysílání Československého rozhlasu. V roce 1970 byl podruhé vyloučen z KSČ (poprvé již v roce 1961). Jeho podpis *Prohlášení Charty 77* byl zveřejněn 1. února 1977. V letech 1990–1992 byl ředitelem zahraničního vysílání Československého rozhlasu.

7 Bělehradská 450/49

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, absolvent Komenského evangelické bohoslovecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze František Šilar (1948). Protože nedostal státní souhlas k výkonu duchovenské činnosti, pracoval v kotelně. Společně s manželkou Lýdií se věnovali opisování samizdatu. V jejich bytě se odehrávala řada setkání, včetně návštěvy katolického teologa Hanse Künga či schůzek mluvčích Charty 77. Podpis Františka Šilara byl publikován 1. února 1977.

8 Bělehradská 478/110

Na této adrese se nacházel Hotel Beránek (dnes Hotel Beránek Praha), který měl plynovou kotelnu. V osmdesátých letech zde pracovali signatáři Charty 77 Anna Šabatová, Petr Cibulka či Bohumír „Nemíra“ Hájek. Po návratu z vězení zde měl domluvenou práci signatář Charty 77 František Stárek „Čuňas“, po intervenci StB však nakonec nebyl přijat.

9 Čelakovského sady 433/10

V tomto domě bydleli signatáři Charty 77, manželé kameraman Stanislav Milota (1933) a herečka Vlasta Chramostová (1926). Podpis Stanislava Miloty byl publikován 1. února 1977. Vlasta Chramostová podepsala *Prohlášení Charty 77* v prosinci 1976, její podpis byl zveřejněn 6. ledna 1977. V jejich bytě se v letech 1975–1980 odehrála čtyři významná divadelní představení, ve kterých hrála Vlasta Chramostová hlavní roli. V roce 1978 byla členkou Výboru pro propuštění Václava Havla, Jaroslava Kukala a Pavla Landovského. Na jaře 1989 byly Vlasta Chramostová a Libuše Šilhánová odsouzeny k podmíněnému trestu odnětí svobody na tři měsíce v souvislosti s jejich dopisem předsedovi vlády a generálnímu tajemníkovi ÚV KSČ, v němž vyslovily podporu zadrženým představitelům nezávislých iniciativ při uctění památky Jana Palacha 15. ledna 1989 na Václavském náměstí. V letech 1991–2010 byla Vlasta Chramostová členkou činohry Národního divadla.

10 Čerchovská 2129/3

V tomto domě bydlela signatářka Charty 77, knihovnice Helena Seidlová (1944). *Prohlášení Charty 77* podepsala v prosinci 1976, podpis byl zveřejněn 6. ledna 1977.

Souhlasím s Prohlášením
 Charty 77 z 1.1.1977
 Vlasta Chramostová

VLASTA CHRAMOSTOVÁ, HEREČKA
 ŽAL. V HĚLKÝNE
 ČELAKOVICKÉHO JADY 10
 120 00 PRAHA

Podpisový lístek Vlasty Chramostové (ABS)

11 Fričova 1712/9

V tomto domě bydlela signatářka Charty 77, novinářka Růžena Drozdová (1922–1994). Její podpis byl zveřejněn 1. února 1977.

12 Fričova 1631/15

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, spisovatel a zahradník Jiří Tichý (1946). Jeho podpis byl publikován 31. prosince 1989. V dubnu 1989 byl Jiří Tichý odsouzen k šesti měsícům a Ivan Martin Jirous k šestnácti měsícům odnětí svobody za otevřený dopis, ve kterém společně protestovali proti okolnostem úmrtí Pavla Wonky a žádali novelizaci trestního práva a osvobození politických vězňů.

4012

Informace o Chartě 77 - ročník druhý / 1979 - č. 8. 12

od 16. srpna do 10. září 1979

43/9

Poděkování mluvčích Charty 77 za projevenou solidaritu	1
Telegram předsedy výboru HSLINKI WATCH R.L.Bernsteina	1
Odpověď Jiřího Hájka na telegram R.L.Bernsteina	1
Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných:	
Sdělení č. 123 /Doplnění a opravy souhrnných sdělení č.63 a 80/	2
Sdělení č. 124 /Seznam případů, o nichž má VONS neúplné informace a žádost k veřejnosti o doplnění a upřesnění/	5
Sdělení č. 125 /Případ Ladislava Sevece, Tomáše Stejskala a Zdenka Vardana/	8
Sdělení č. 126 /Další události kolem hlašovky P.Čibulky/	10
Sdělení č. 127 /Z.Kašták, Makobal a I.Manásek propuštění/	11
Sdělení č. 128 /Zadržení v Polsku/	11
Sdělení č. 129 /Psychiatrická internace Tomáše Lišky/	12
Dopis 218 občanů Mezinárodnímu červenému kříži	12
Přátelé sportu a svobody píší Muhammadu Alímu	15
10 pracujících trutnovského okresu ministru spravedlnosti	16
Dr.Ladislav Hejdiánek: Vážený pane Hansi Ulrichu Klose	17
Dopis účastníků Grušova večera v Mnichově předsednictvu Československého svazu spisovatelů	17
Pavel Roubal: Vážený pane Janouchu	19
Petruška Šustrová: O Petru Uhlvi	20
Krátké zprávy:	
Další 4 občané se připojili k apelům na presidenta a FS	22
Václav Havel nepojede do USA	22
Amnesty International sleduje 55 případů v CSSR	22
Michal Koučpek zbaven čs. občanství	22
Z poutě na Světou Hořu	22
Profesor Rafto na Letné nepřednášel	23
Hilena Klímová napsala Evženu Erbenovi	23
Jekub Ruml nesmí trénovat žáky	23
Články došlé do redakce	23

x x x x x x x x x x x x x x x x

Vydává nezávislá redakční skupina signatářů Charty 77

Adresa: Petr Uhl, Anglická 8, Praha 2

Titulní strana časopisu *Informace o Chartě 77* s uvedenou adresou redakce (Libri prohibiti)

Vavřinec Korčíš (foto: Jiří Bednář, Libri prohibiti)

13 Italská 1274/8

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, na konci šedesátých let student FF UK a člen Hnutí revoluční mládeže Vavřinec Korčíš (1949). Dne 21. prosince 1976 podepsal *Prohlášení Charty 77*, podpis byl zveřejněn 6. ledna 1977. Vavřinec Korčíš byl manželem Petrušky Šustrové (a pozdějším partnerem Jarmily Johnové).

14 Italská 44

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, generálporučík Vilém Sacher (1907–1987). Účastník druhého odboje ve Francii, Velké Británii a SSSR. Vilém Sacher podepsal *Prohlášení Charty 77* 25. prosince 1976, jeho podpis byl publikován 6. ledna 1977. Sacher byl následně degradován na vojína, zbaven všech československých vyznamenání a bylo mu zakázáno nosit zahraniční vyznamenání. V lednu 1990 byl rehabilitován in memoriam prezidentem republiky Václavem Havlem. Autor vzpomínkových knih *Krvavé velikonoce* a *Pod rozstříleným praporem*.

15 Jana Masaryka 360/25 (Makarenkova)

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, zámečník Lumír Balabán. Jeho podpis byl zveřejněn 31. března 1989.

16 Jana Masaryka 241/47 (Makarenkova)

V tomto domě bydlela signatářka Charty 77, redaktorka Drahomíra Proboštová (1934). *Prohlášení Charty 77* podepsala 27. prosince 1976, její podpis byl zveřejněn 6. ledna 1977. Později se přestěhovala do bytu v ulici **Moravská 1622/36**. Jako písařka se podílela na opisování samizdatové edice Česká expedice.

17 Kladská 2151/21

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, bývalý komunistický novinář Čestmír Suchý (1921–2005). Podle dochovaného podpisového lístku podepsal *Prohlášení Charty 77* 27. prosince 1976, zveřejněn byl 6. ledna 1977. V letech 1990–1992 byl děkanem Fakulty sociálních věd UK v Praze.

Souhlasím s Prohlášením
Charty 77 z 1. 1. 1977

Dr. Čestmír Suchý!

27. XII 1976

Dr. Čestmír Suchý,
manžel, 1. dělník
Kladsko 21
12000 Praha 2

Podpisový lístek Čestmíra Suchého (ABS)

18 Koperníkova 2281/2

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, dělník Petr Brousek. Jeho podpis byl publikován 21. prosince 1977.

19 Korunní 716/5 (Wilhelma Piecka)

V tomto domě bydleli signatáři Charty 77, manželé divadelní kritik a překladatel Sergej Machonin (1918–1995) a překladatelka Drahomíra Janderová (1946). Sergej Machonin podepsal *Prohlášení Charty 77* v prosinci 1976, podpis byl zveřejněn 6. ledna 1977. Drahomíra Janderová *Prohlášení Charty 77* podepsala 27. prosince 1976, podpis nebyl zveřejněn. Sergej Machonin po roce 1969 publikoval pouze v samizdatu a v exilu. Po roce 1990 působil v *Literárních novinách*.

Sergej Machonin
(foto: Jiří Bednář, Libri prohibiti)

20 Korunní 957/35 (Wilhelma Piecka)

V tomto domě bydlela rodina signatářů Charty 77 Martina a Ivanky Hyblerových, kteří se sem přestěhovali z domu v ulici **Myslíkova 1698/18**.

Fotografie ze sledování signatářky Charty 77 Ivanky Hyblerové na tehdejší ulici Wilhelma Piecka (nyní Korunní) 25. srpna 1981 dopoledne (ABS)

21 Korunní 1440/60 (Wilhelma Piecka)

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, fotograf Tomáš Novák. Jeho podpis byl zveřejněn 13. června 1977.

22 Krkonošská 1520/7

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, dělník Jiří Kozelka. Jeho podpis byl publikován 23. května 1978.

Sdělení VONS č. 940 Václav Havel a Jana Petrová a spol. odsouzení, které shrnovalo informaci o politických procesech s představiteli nezávislých iniciativ po jejich zadržení při pietním aktu konaném při příležitosti 20. výročí sebeupálení Jana Palacha (6. březen 1989)

Vzhledem k tomu, že o průběhu obou hlavních líčení v těchto trestních věcech bylo mnohé publikováno, přinášíme pouze informaci o rozsudcích.

Dne 21. 2. 1989 byl Obvodním soudem v Praze 3 odsouzen Václav Havel. V hlavním líčení, které vedla samosoudkyně JUDr. Helena Hlavatá, byl uznán vinným podněcováním podle § 164 tr. z. a ztěžováním výkonu pravomoci veřejného činitele podle § 156a tr. z. a odsouzen k 9 měsícům nepodmíněně ve II. NVS.1 (Viz naše sdělení č. 894, 911.) Ve dnech 21. a 22. ledna 1989 proběhlo u Obvodního soudu v Praze 2 před samosoudcem JUDr. Antonínem Těšíkem hlavní líčení v trestní věci proti Janě Petrové a spol. (Viz naše sdělení

č. 894, 910.) Věc mluví Charty 77 Dany Němcové, která je hospitalizována v nemocnici, byla vyloučena k samostatnému projednání. Ostatních sedm obviněných bylo odsouzeno k těmto trestům: Jana Petrová k 9 měsícům nepodmíněně v I. NVS; Ota Veverka k 12 měsícům nepodmíněně ve II. NVS; David Němec k 6 měsícům odnětí svobody s podmíněným odkladem na tři roky a k peněžitému trestu ve výši 4000 Kčs a v případě nedobytnosti k náhradnímu trestu odnětí svobody v trvání jednoho měsíce; Jana Sternová ke 4 měsícům podmíněně na jeden rok. Všichni čtyři byli uznáni vinnými trestným činem výtržnictví podle § 202/1 tr. z. Jana Petrová a Ota Veverka navíc trestným činem útoku na veřejného činitele podle § 156/2 tr. z. Zbývající tři obžalované, Stanislava Pence, Petra Placáka a Sašu Vondru, soud odsoudil za přečin proti veřejnému pořádku podle § 6a zákona o přečinech a uložil jim tresty v trvání dvou měsíců s podmíněným odkladem na dva roky, navíc pak peněžité tresty ve výši 2500 Kčs. U všech tří může být peněžitý trest v případě nedobytnosti nahrazen trestem odnětí svobody v trvání jednoho měsíce. Žádný z rozsudků nenabyl právní moci.

23 Krkonošská 1607/10

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, novinář a politik Jan Ruml (1953). Jeho podpis byl publikován 1. února 1977. V červnu 1979 se stal členem VONS. Podílel se na tajném spojení mezi exilem a domácí opozicí, v roce 1981 byl zatčen v kauze zadrženého kamionu s pašovanými materiály a strávil rok ve vazbě. Byl členem Kolektivu mluvčích Charty 77, Kruhu přátel československo-polské Solidarity a členem Hnutí za občanskou svobodu. Podílel se na činnosti Originálního Videojournalu a spoluzaložil samizdatové *Lidové noviny*. V listopadu 1989 se stal spoluzakladatelem Občanského fóra. V roce 1990 byl mluvčím Charty 77. V letech 1990–1992 náměstek ministra vnitra ČSFR, 1990–1997 ministr vnitra. Po roce 1990 byl opakovaně poslancem a senátorem za OF, ODS a US.

24 Legerova 1021/6 (Lidových milicí)

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, dělník Pavel Heřman. Jeho podpis byl zveřejněn 1. února 1977. Signatářem Charty 77 byl také jeho syn, knihař Pavel Heřman, který bydlel ve stejném domě. Jeho podpis byl publikován 30. září 1989.

Jan Ruml (Libri prohibiti)

Fotografie vězňených opozičních aktivistů v souvislosti s pietním aktem, který se na Václavském náměstí uskutečnil v lednu 1989 při příležitosti 20. výročí sebeupálení Jana Palacha (Libri prohibiti)

Ukázka z „Informace o průběhu bezpečnostního opatření ve dnech 13. – 15. 1. 1989“, kterou vypracovala Městská správa VB Praha v souvislosti s 20. výročím sebeupálení Jana Palacha

Ve 13,45 hod. (15. ledna 1989) byli v Mánesově ulici v Praze 2 zadrženi organizátoři nepovoleného shromáždění, kteří zde měli v bytě Andreje KROBA schůzku, odkud chtěli společně odejít na Václavské náměstí. Jednalo se o 25 představitelů nezávislých iniciativ, kteří byli po odchodu z domu č. 20 v Mánesově ulici předvedeni na MO VB Benediktská a MO VB Náměstí Míru, kde s nimi byl sepsán zápis o výpovědi podle § 19 zák. č. 40/1974 Sb. a do 21.30 hod. byli postupně propuštěni. Jednalo se např. o Rudolfa BATTĚKA, Ladislava LISE, Evu KAN-TŮRKOVOU, Petra PLACÁKA, Otakara VEVERKU, Heřmana CHROMÉHO, Václava MALÉHO, Tomáše HRADÍLKA, Andreje STANKOVIČE a další. Nebyly u nich zajištěny žádné věci, ani stuhy.

ŽÁČEK, Pavel (eds.): Organizace a řízení represe v ČSSR: Operační štáby generála Lorence 1988–1989. Edice dokumentů. Securitas Imperii, č. 4/II., ÚDV, Praha 1998, s. 294.

25 Legerova 1877/7 (Lidových milicí)

V této budově sídlil Obvodní soud pro Prahu 2, před kterým se odehrálo v období komunistického režimu mnoho politických procesů. Souzeni zde byli například signatáři Charty 77 Jiří Gruntorád, Jiří Wolf, Petr Cibulka, Jana Petrová, Otakar Veverka, Vlasta Chramostová, Libuše Šilhánová a Dana Němcová.

26 Legerova 1875/11 (Lidových milicí)

V této budově sídlila Obvodní správa SNB Praha 2, která řídila na území městské části Praha 2 Veřejnou bezpečnost a Státní bezpečnost. Vedle jiného zde byla také vedena evidence nepřátelských osob. V této budově byla příslušníky StB vyslýchána řada signatářů Charty 77.

27 Legerova 1917/13 (Lidových milicí)

V této budově sídlila Obvodní prokuratura pro Prahu 2, která se podílela na řadě represivních opatření proti signatářům Charty 77.

28 Londýnská 215/37

V tomto domě bydlela signatářka Charty 77 Anna Goldmanová. Její podpis byl zveřejněn 10. října 1978.

29 Lublaňská 1015/13

V tomto domě bydlel signatář Charty 77 Jaroslav Mlejnek (1959). Jeho podpis byl publikován 8. října 1979. Na konci osmdesátých let se po nátlaku StB (akce „Asanace“) vystěhoval do Rakouska.

30 Lužická 1893/9

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, dělník Karel Marek. Jeho podpis byl zveřejněn 9. března 1977.

31 Mánesova 1056/40

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, divadelní scenárista, režisér a herec Andrej Krob (1938). V roce 1975 inscenoval v Počernicích s Divadlem Na tahu hru Václava Havla Žebrácká opera (v následujících letech režíroval i řadu dalších představení Divadla Na tahu). *Prohlášení Charty 77* podepsal v prosinci 1976, jeho podpis byl zveřejněn 6. ledna 1977. Andrej Krob v polovině osmdesátých let spoluzaložil Originální videojournal. Po roce 1989 režíroval řadu divadelních představení a televizních dokumentů.

Svuklasim / z prohlášení Charty 77 ¹⁶
 6. 1. ledna 1977
 Andrej Krob

Andrej Krob
 dítěti
 Praha 10
 Hvizdostarva 31.

Podpisový lístek Andreje Kroba (ABS)

32 Mánesova 1650/90

V tomto domě bydleli signatáři Charty 77, manželé Karel a Zina Freundovi. Podle dochovaného podpisového lístku studentka Zina Kočová (1950), později provdaná Freundová, podepsala *Prohlášení Charty 77* 26. prosince 1976, podpis byl publikován 6. ledna 1977.

Podpis dělníka Karla Freunda (1949) byl zveřejněn 1. února 1977. V červnu 1979 se oba stali členy VONS. Zina Freundová byla v tomto domě v noci z 12. na 13. října 1979 brutálně přepadena. Na základě této zkušenosti se rozhodla vystěhovat se se signatářem Charty 77 Jiřím Bednářem do Velké Británie, odkud se po pádu komunistického režimu vrátila do Prahy. Po listopadu 1989 byl Karel Freund ředitelem cizinecké policie. Po rozpadu manželství zde bydlela jeho nová partnerka, signatářka Charty 77, ekonomka Jarmila Johnová (1949). Podepsala *Prohlášení Charty 77* 25. prosince 1976, podpis byl zveřejněn 6. ledna 1977. Na konci osmdesátých let spoluzaložila Pražské matky, jedinou nezávislou iniciativu, jejímiž členkami byly pouze ženy.

Manželé Freundovi na snímku pořízeném 5. srpna 1981 příslušníky StB při jejich sledování (ABS)

Ve dvě hodiny v noci z 12. na 13. října 1981 zazvonil někdo u bytu Ziny a Karla Freundových, Mánesova 90, Praha 2. Zina Freundová, která byla sama doma, šla otevřít. Jakmile otevřela dveře, vtrhl do místnosti muž, který jí zakryl oči a ústa, a za ním vnikli další. Když se přesvědčili, že v bytě nikdo jiný není, začali ji bít, kopat a otloukat jí hlavou o zeď. Přitom jí stále drželi oči a ústa. Při sebemenším pohybu jí odborným hmatem na šíji způsobovali bolest. Muž, který jí zakrýval ústa a oči, jí šeptal do ucha, že ji zabijí, že to nikdo nebude vyšetřovat a jiné výhrůžky a nadávky. Nejdříve musela stát, později ji donutili si sednout na zem a pevně jí přitiskli hlavu na kolena. Během doby, kdy seděla, držel ji jeden z mužů, zatímco jiní prohledávali byt, přičemž odcizili, jak se později ukázalo, pouze kazetový magnetofon s kazetami z kursu angličtiny. Peníze a jiné cenné předměty ponechali bez povšimnutí. Zině Freundové pak šlapali po bosých nohou, sprostě jí nadávali a ostříhali jí na temeni hlavy několik pramenů vlasů. Potom z ní začali strhávat noční košili, přičemž ji donutili vstát a pak jí košili zcela servali. Nahou ji osahávali a přinutili ji, aby si lehla na zem. Jeden z mužů jí seděl na obličeji a nutil ji, aby roztahovala nohy. Ostatní ji přitom ohmatávali a nesporně se snažili vzbudit dojem, že ji hodlají znásilnit.

Pak jí poručili, aby si lehla na bok a náhle odešli.

Když se Zina Freundová z otřesu částečně vzpamatovala, zjistila, že oba telefonní přístroje mají přestřižené šňůry.

Při vyšetření lékař konstatoval otřes mozku a pohmoždění, naordinoval uklidňující léky a nařídil naprostý klid na lůžku s diagnózou č. 850.

Zina Freundová je členka kolektivu mluvčích Charty 77 a VONSu. Jedná se nepochybně o mstu za její politickou aktivitu. Případy hrubého fyzického násilí vůči signatářům Charty 77 a dalším občanům jsou stále častější a jejich intenzita se stále zesiluje, tento stav nemůžeme označit jinak než jako teror.

Památné korzo Pražských matek 29. května 1989 Na Příkopěch. Mezi spoluzakladatelky této jediné čistě ženské nezávislé iniciativy před listopadem 1989 patřila Jarmila Johnová (Nika)

33 Mikovcova 548/5

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, evangelický vikář a spisovatel Petr Payne (1960). *Prohlášení Charty 77* podepsal 21. srpna 1989, jeho podpis byl zveřejněn 30. září 1989. Petr Payne společně s Bárrou Štěpánovou a Lubošem Rychvalským založili v květnu 1989 Společnost za veselejší současnost. Na konci osmdesátých let pracoval v redakci samizdatového časopisu *Informace o Chartě 77*.

34 Mikovcova 582/8

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, politik a spisovatel Prokop Drtina (1900–1980). Někdejší tajemník prezidenta republiky Edvarda Beneše

21. 8. 1989
 Souhlasím s prohlá-
 šením CHARTY 77
 ze dne 1. 1. 1977
 Petr Payne
 evangelický ukař
 Mikovcova 5, Praha 2
 (přechodně KADANŮ)
 Petr Payne

Podpisový lístek
 Petra Payneho
 (Libri prohibiti)

(deponovat - 2
 kusů jen
 po konzultaci
 se signatářem)

Souhlasím s prohlášením
 „Charty 1977“ z 1. 1. 1977.

Prokop Drtina

Dr. PROKOP DRTINA,
 politik,
 MIKOVCOVA 8,
 PRAHA 2

Podpisový lístek Prokopa Drtiny (ABS)

a předúnorový ministr spravedlnosti strávil jako politický vězeň dvanáct let v komunistických věznicích. *Prohlášení Charty 77* podepsal v prosinci 1976, jeho podpis však nebyl zveřejněn, neboť se obával, že by mohl Chartu 77 kompromitovat. Autor paměti *Československo – můj osud*, které poprvé vyšly v exilovém nakladatelství Sixty-Eight Publishers (za vyvezení rukopisu byli v roce 1977 odsouzeni Václav Havel, Jiří Lederer, Jiří Pavlíček a Ota Ornest).

35 Moravská 1622/36

Do tohoto domu se z ulice **Jana Masaryka 241/47** (*Makarenkova*) přestěhovala signatářka Charty 77 Drahomíra Probošťová (1934).

36 Na Smetance 504/16

V tomto domě bydleli signatář Charty 77, stranický funkcionář, politik a lékař František Kriegel (1908–1979), a jeho manželka Riva Kriegelová (1908–2001). František Kriegel byl v roce 1968 předsedou ÚV Národní fronty a členem předsednictva ÚV KSČ. Jako jediný odmítl podepsat Moskevský protokol. V roce 1970 byl vyloučen z KSČ. V sedmdesátých letech patřil František Kriegel mezi hlavní organizátory opozičních aktivit. Podle dochovaného podpisového lístku podepsal *Prohlášení Charty 77* v prosinci 1976, podpis byl zveřejněn 6. ledna 1977. Patřil mezi nejvíce sledované disidenty, řadu měsíců měl osobní ostrahu a příslušníci SNB hlídkovali u jeho domu. V roce 2014 vzbudil

František Kriegel v ulici Vinohradská na snímku pořízeném příslušníky StB při jeho sledování (ABS)

diskusi návrh na udělení čestného občanství Prahy 2 Františku Krieglovi, který většina zastupitelů odmítla s ohledem na jeho aktivní účast při komunistickém převratu v roce 1948.

37 Na Švihance 1524/5

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, havíř Petr Vránek. Jeho podpis byl zveřejněn 31. března 1988.

38 Náměstí Míru 820/9

Na této adrese se nachází novorenesanční budova sloužící jako kulturní a společenské centrum. V padesátých letech byly jeho uživatelem Československé státní dráhy, proto neslo název Ústřední kulturní dům železničářů. Dne 28. ledna 1978 se několik desítek signatářů Charty 77 a jejich přátel pokusilo zúčastnit probíhajícího plesu. „Pořadatelé“, složení z funkcionářů SSM (včetně budoucího předsedy Vasilu Mohority) a příslušníků Státní bezpečnosti, je odmítali pustit dovnitř a fyzicky je napadali. V souvislosti s těmito incidenty byli následně zadrženi a vzati do vazby Pavel Landovský, Václav Havel a Jaroslav Kukul. Na jejich podporu se v bytě Václava a Kamily Bendových na Karlově náměstí ustavil výbor, jehož členy byli Rudolf Battěk, Václav Benda, Jiří Dienstbier, Vlasta Chramostová, Ivan Medek, Gertruda Sekaninová-Čakrtová, Jaroslav Suk, Jan Vladislav a Jan Vodňanský. Jejich protesty napomohly k tomu, že byla 13. března 1978 zmíněná trojice propuštěna z vazby. Jeho činnost přispěla také ke vzniku Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných.

39 Náměstí Míru 600/20

Na této adrese byla budova Městského národního výboru Praha 2. Odbor vnitřních věcí MNV Praha 2 projednával přestupky proti veřejnému pořádku – jednalo se o často využívaný represivní nástroj proti oponentům komunistického režimu. V tomto domě sídlilo rovněž Místní oddělení Veřejné

bezpečnosti, kam byli v sedmdesátých a osmdesátých letech převáženi po zadržení signatáři Charty 77. Řada z nich zde byla také vyslýchána. Dnes je v této budově sídlo Úřadu městské části Praha 2.

40 Perucká 2394/28

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, kameraman Petr Kováč. *Prohlášení Charty 77* podepsal 21. srpna 1977, jeho podpis byl zveřejněn 21. prosince 1977.

41 Pod Zvonařkou 2239/6

Na této adrese se nacházel ateliér výtvarnice Juliany Stritzkové (1943), později provdané za Ivana Martina Jirouse (1944–2011). Ateliér se v sedmdesátých letech stal významným centrem nezávislé kultury. Mezi 21. únorem 1976 (festival v Bojanovicích, který se konal jako oslava svatby manželů Jirousových) a 17. březnem 1976 (zatýkání undergroundových hudebníků), se zde uskutečnila první schůzka Václava Havla a Ivana Martina Jirouse, která poté pokračovala v hotelu Kriváň, kde byl nočním recepčním Josef Hrubý „Žluťák“ (1943–2015) – současně však byl v letech 1977–1988 registrován pod krycím jménem „Fox“ jako agent StB (několik let předtím byl veden jako důvěrník). Václav Havel následně spoluorganizoval solidarizační kampaň na podporu pronásledovaného undergroundu. Podpisy Juliany a Ivana Martina Jirousových pod *Prohlášením Charty 77* byly zveřejněny 21. prosince 1977.

42 Rumunská 23/30

V tomto domě bydlela signatářka Charty 77, laborantka Stanislava Petrovová. Její podpis byl zveřejněn 10. října 1978.

Pozadí: Po roce 1989 nese kulturní a společenské centrum na náměstí Míru název Národní dům na Vinohradech (foto: Petr Blažek)

43 Rybalkova 1147/10

V tomto domě bydlela signatářka Charty 77, psycholožka Zuzana Dienstbierová (blíže **Podskalská 2054/8**).

Kamila Bendová,
Ladislav Lis a Zuzana
Dienstbierová, 1979
(archiv Zuzany
Dienstbierové)

44 Římská 1317/32

V tomto domě bydlela signatářka Charty 77, programátorka Eva Vašková (1954), provdaná Joachimová. Její podpis byl zveřejněn 21. prosince 1977. V roce 1992 byla mluvčí Charty 77.

45 Římská 1389/42

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, bývalý příslušník StB a stranický funkcionář, ekonom Jiří Kořínek (1935). Podle dochovaného podpisového lístku podepsal *Prohlášení Charty 77* 28. prosince 1976, podpis byl publikován 6. ledna 1977. Jiří Kořínek, který byl v roce 1970 vyškrtnut z KSČ, byl v letech 1975–1989 registrován StB jako tajný spolupracovník, krycí jméno

„Jirka“. Signatářem Charty 77 se stal se souhlasem tajné policie, která mu následně dorovnávala plat poté, kdy mu byl v zaměstnání snížen (celkem obdržel 21 300 Kč).

Jiří Kořínek na fotografii, která je uložena v jeho personálním spise příslušníka SNB (ABS)

46 Slavíkova 1568/23

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, dělník Bohumír „Nemíra“ Hájek. Jeho podpis byl zveřejněn 9. února 1984.

47 Slezská 2315/62

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, literární kritik, programátor a politolog Bohumil Doležal (1940). Později se přestěhoval do bytu v ulici **Vinohradská 343/6**. Bohumil Doležal podepsal *Prohlášení Charty 77* v prosinci 1976, podpis byl publikován 6. ledna 1977. Dne 22. května 1978 po setmění byl na ulici příslušníky StB unesen, odvezen za Prahu, zbit a ponechán bez brýlí v lese. V letech 1987–1989 byl jedním z hlavních představitelů (Čes-

Bohumil Doležal na snímku, který používali příslušníci StB pro identifikaci při jeho sledování (ABS)

koslovenské) Demokratické iniciativy. V letech 1990–1992 byl poslancem Federálního shromáždění. Na stejné adrese bydlel také signatář Charty 77, provozní chemik Miloslav Mašek. Jeho podpis byl zveřejněn 10. října 1978.

48 Slovenská 1145/11

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, filosof Ladislav Hejdánek (1927). *Prohlášení Charty 77* podepsal v prosinci 1976, podpis byl publikován 6. ledna 1977. V letech 1977–1979 byl dvakrát mluvčím Charty 77. V roce 1980 zde zahájil pondělní bytové semináře pro zájemce o filosofii, jichž se účastnili významní zahraniční hosté, především z Francie a Holandska (např. Paul Ricoeur, Jacques Derrida, Hans van den Horst, Donald Davidson, Thomas Nagel a Richard Rorty). V roce 1985 založil Ladislav Hejdánek samizdatový filosofický časopis *Reflexe*. V letech 1987–1989 byl členem redakční rady samizdatových *Lidových novin*. Po roce 1990 působil na Evangelické teologické fakultě. V roce 1992 byl jmenován profesorem filosofie.

Ladislav Hejdánek (Libri prohibiti)

49 Škrétova 43/4

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, topič Vladimír Dvořák. Jeho podpis byl zveřejněn 9. března 1977.

50 Španělská 742/6

V tomto domě bydlela signatářka Charty 77, historička umění a překladatelka Anna Fárová (1928–2010). *Prohlášení Charty 77* podepsala v prosinci 1976, podpis byl publikován 6. ledna 1977. V lednu 1977 byla poté propuštěna z Uměleckoprůmyslového muzea, kde působila jako kurátorka.

51 Šumavská 984/26

V tomto domě bydlela signatářka Charty 77, důchodkyně a bývalá kulturní pracovnice Hana Vaněčková. *Prohlášení Charty 77* podepsala 3. prosince 1977, její podpis byl zveřejněn 21. prosince 1977.

Sdělení VONS č. 231 „Znemožnění přednášky“ (11. února 1981)

Dne 9. 2. 1981 ve večerních hodinách se měla konat v bytě dr. Ladislava Hejdánka přednáška profesora university v Cambridge Johna Procopé. Kolem 17.30 hod. byl dům ve Slovanské ul. č. 11 v Praze 2 obklíčen několika policejními vozy a ve vchodu do domu stáli dva uniformovaní příslušníci VB, kteří kontrolovali doklady každého, kdo do domu vešel. Návštěvníkům přednášky zakázali přístup do bytu dr. Hejdánka s odůvodněním, že dr. Hejdánek „dnes večer nebude mít čas“. Anglický přednášející byl odvezen k několikahodinovému výsledku a poté zadržován až do odletu jeho letadla 10. 2. 1981 v 9 hodin ráno.

Informace o Chartě 77, roč. 4, č. 3 (1981), č. 3, s. 5.

52 Tylovo náměstí 650/4

V této budově se nacházel sklad Obvodního ústavu národního zdraví (OÚNZ) Praha 2, kde StB 3. října 1986 zabavila s pomocí tajného spolupracovníka Egona Čierného pracovní archiv Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. Po pádu komunistického režimu byl na žádost Jiřího Gruntovára vrácen a stal se základem Sbírký VONS, nyní uložené v knihovně Libri prohibiti.

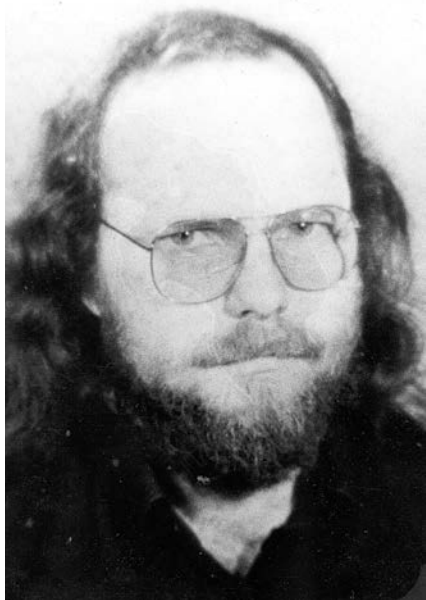

Fotografie části zabaveného archivu VONS se dochovala ve vyšetřovacím spise StB (ABS)

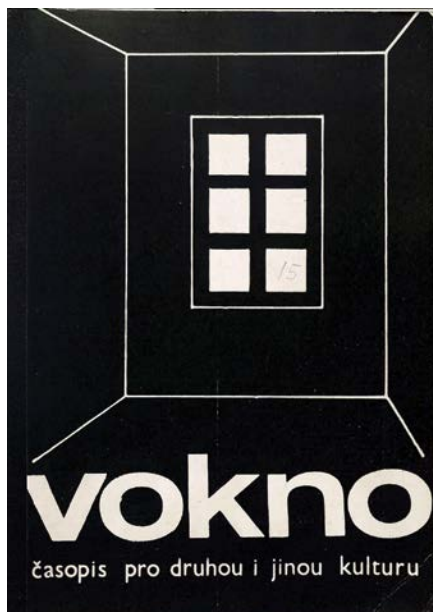
53 U Zvonařky 994/15

V tomto domě se nacházel suterénní byt signatáře Charty 77 Františka Stárka „Čuňase“ (1952). Bydlel zde s přestávkami v letech 1978–1989. František Stárek patřil mezi představitele kulturního undergroundu. Opakovaně byl za tuto činnost odsouzen, celkem strávil ve vězení necelé čtyři roky. Jeho podpis *Prohlášení Charty 77* byl publikován 21. prosince 1977. Adresa bytu byla jako kontaktní uveřejněna v samizdatových časopisech *Vokno a Voknoviny*, které společně s přáteli vydával. Na tuto adresu dováželi kurýři od Milana Kubese exilovou literaturu a časopisy. Po roce 1989 pracoval řadu let v tajné službě. V současnosti pracuje v ÚSTR.

František Stárek „Čuňas“ (Libri prohibiti)

Obálka samizdatového časopisu *Vokno* (Libri prohibiti)

54 Varšavská 1042/24

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, politolog Luboš Kohout (1925–2012). V roce 1970 byl vyloučen z KSČ a propuštěn z FF UK. *Prohlášení Charty 77* podepsal v prosinci 1976, podpis byl zveřejněn 6. ledna 1977. Autor řady historických a politologických textů. V roce 1988 spoluzakládal Klub za socialistickou přestavbu Obroda.

55 Vinohradská 343/6

Do bytu v tomto domě se přestěhoval ze **Slezské 2315/62** signatář Charty 77, literární kritik, programátor a politolog Bohumil Doležal (1940).

56 Vinohradská 938/37

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, psycholog Jiří Kocourek (1948). Jeho podpis *Prohlášení Charty 77* byl zveřejněn 9. března 1977.

57 Vinohradská 1431/69

V tomto domě bydlela signatářka Charty 77, novinářka Anna Marvanová (1928–1992). V roce 1969 vystoupila na protest proti srpnové okupaci z KSČ. Podle dochovaného podpisového lístku podepsala *Prohlášení Charty 77* 22. prosince 1976, podpis byl zveřejněn 6. ledna 1977. V letech 1982–1983 byla opakovaně mluvčí Charty 77. Její byt byl významným místem, kde se konala řada schůzek disidentů. Od roku 1988 členka Československého helsinského výboru.

Anna Marvanová (Libri prohibiti)

Rozbitá okna bytu signatářky Charty 77 Anny Marvanové (Libri prohibiti)

Fotografie jedné
z dlažebních kostek
(Libri prohibiti)

Naproti: První strana fejetonu Anny Marvanové, v němž popisuje útok na její byt v ulici Vínohradská dlažebními kostkami, který se odehrál 23. července 1980 okolo třetí hodiny v noci. Útočníci nebyli dopadeni, patrně se jednalo o akci Státní bezpečnosti. Je možné, že cílem útočníků bylo zároveň zastrašit také P. Karla Dománka, SJ, který bydlel ve stejném domě (dokonce na stejném patře) jako Anna Marvanová a který koordinoval vydávání samizdatového časopisu *Informace o církvi* (Libri prohibiti)

Anna Marvanová:

NÁŠ SKLENĚNÁR MÁ JEŠTĚ DOVOLENOU

Onu středu jsem šla spát k půlnoci jako vždycky, ale ještě potmě jsem se dlouho nemohla rozejit s rozeřtenou knížkou. Francouz Pierre Moustiers, prakticky můj vrstevník, napsal svůj Zločin naší doby jako nelhostejné svědectví o lhostejnosti. Hrdinové příběhu, dva staří Pařížané, jsou cestou domů z večerního kina přepadeni a ztlučeni tak, že manželka na zranění zemře. Český recenzent knihy poukazuje v doslovu na to, že "mnozí západní autoři ukazují ve svých dílech na nejvýraznější stíny současného života na Západě." Než jsem zhasla, zůstala jsem na stránce, kdy tragicky odvoděný starý muž sám chodí přestem, ptá se a hledá pachatele, protože policie toho má moc. On sám se nechce mstít, chce jen vyburcovat lhostejnost lidí ke zločinu, k výtržnostem, které mohou skončit tragicky.

Za chvíli, malou nebo větší - nedokážu měřit uplývání snu - mě něco hrozného probudilo. Brýle nebyly na svém místě a kocour, pokaždé spící na mé peřině, měl jiný tvar, jinou váhu. Sradl na zem s těžkým zaduněním. Nemohu vstávat rychle. Už po chvíli nehybnosti mi ztuhnou záda, ale požádám jsem nevěděla, co se děje. Zdálo se mi, že stojím ve skleněných pchlavých střepích.

Opravdu jsem v nich stála. Můj muž rozsvítil a jak jsme mhouřili rozešpalé oči, nechápali jsme nic. Trvalo to pár okamžiků a pak se i pro nás začal odvíjet nehezký příběh, jehož začátek neznáme. Neznáme ani konec, jeho aktéry jsme nedobrovolně. Ale chci jej teď vyprávět nejstřízlivěji jak jen lze a proto vzpomínám na každé slovo, které jsem uvedla do výpovědi na místním oddělení VB zhruba 30 hodin po přepadení.

23. července 1980 ve tři hodiny ráno - jak jsme pak viděli na hodinách - nás vzbudila velká rána a vzápětí padla druhá. Když jsme rozsvítili, byly největší tabule obou oken v pokoji proraženy velkými kameny, jeden jsem při vstávání shodila s peřinou s lůžka. Druhý ležel na zemi. Pro množství střepů jsme hned nemohli k oknu, až po chvíli, nikoho však už nebylo vidět. Prošli jsme bytem a v každé místnosti to bylo stejné. Spousta střepů, proražené okenní tabule a velký kámen, velká kostka patrně ze silniční dlažby. Hned jsem volala na "tísňový telefon" 158, kde mi bylo slíbeno, že někoho pošlou. Asi za 15 minut si mě udaje telefonicky ověřovali a znovu řekli, že přijedou. Vzala jsem si proto župan a malou baterku a šla jsem je čekat před dům. Na ulici nikdo, jen dvakrát projelo kolem nevalnou rychlostí plně osobní auto, zdá se mi, že bylo totéž. Až ve 4,15 přijížděl krokem hlídkový vůz VB. U rohu našeho domu obracel do protisměru, začala jsem tedy mávat rozsvícenou baterkou, aby nás nemuseli hledat. Vůz však pomalu projel kolem mne a nezastavil. Vrátila jsem se domů znovu telefonovat, až jsem se zase dostala k příslušníkovi, který si mě první volání ověřoval. Jeho kolega mi řekl, že ten je za jinou práci a že mám přijít na místní oddělení VB. To jsem odmítla s tím, že považuji za nutné, aby pracovníci SNB viděli být po útoku a kameny tam, kam dopadly. Řekl tedy, že přijedou, ale až ráno. Když se nikdo neukázal dočasně hodín dopoledne, volala jsem znovu VB a žádala k telefonu náčelníka kriminálního oddělení. Kdo si se mi tak představil, znovu jsem mu vyličila noční útok, i to, že na pomoc čekáme již sedm hodin. Řekl, že pošle hlídku. Za další dvě hodiny pak přišel onen příslušník, který si mě noční volání ověřoval devět hodin předtím.

Škoda činí asi tisíc korun - 8 velkých okenních tabulí, sklo na konferenčním stolek a dvě roztržené záclony. Velikost kamenů (jeden jsem vážila, měl 1,46 kg; ostatní byly zhruba stejně velké), síla, s jakou byly vrženy (naše okna nejsou nijak nízká a kameny vletěly až tři metry do pokoje), příprava útoku (kameny musely být přineseny, nikde v okolí nejsou ani podobné), to, že byla vytlučena naše okna i za rohem domu - nasvědčují promyšlenosti a přípravě. Nemohu než to považovat za

58 Vinohradská 1183/83

V tomto domě bydleli signatáři Charty 77, dělnice Marie Havelková a čistič oken Milan Havelka. *Prohlášení Charty 77* podepsali 1. června 1989, jejich podpisy byly zveřejněny 30. června 1989.

59 Vinohradská 111/109

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, matematik Josef Malický. Jeho podpis *Prohlášení Charty 77* byl zveřejněn 1. února 1977.

60 Vocelova 935/2

V tomto domě bydlela signatářka Charty 77, aranžérka Jana Dobrá. Její podpis *Prohlášení Charty 77* byl zveřejněn 9. března 1977.

Dne 28, 1, 1977 14

Prohlášení k Hlasům 77 vydanou
dne 1, 1, 1977, a stvrzuji se k němu!

Jana Dobrá - aranžérka
Vocelova 2 Praha 2

Podpisový lístek Jany Dobré (Libri prohibiti)

61 Záhřebská 634/13

V tomto domě bydlel signatář Charty 77 Petr Tomíšek (1953), který *Prohlášení Charty 77* podepsal jako vysokoškolský student. Jeho podpis *Prohlášení Charty 77* byl zveřejněn 8. října 1979. Po podpisu Charty 77 byl vyloučen z Českého vysokého učení technického. V prosinci 1979 byl v souvislosti s odvolacím procesem s členy VONS zadržen na 48 hodin, vyslýchán a v ruzyňské věznici ostříhán dohola. Na jaře 1981 byl odsouzen v politickém procesu k devíti měsícům vězení. Až do listopadu 1989 pracoval v dělnických povoláních. Poté pracoval jako novinář a redaktor, vedle jiného v *Lidových novinách*.

62 Záhřebská 189/18

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, topič Martin Šmíd. Jeho podpis *Prohlášení Charty 77* byl zveřejněn 30. prosince 1988.

Apolinářská

Ke Karlovu
nem.
We nzi
nem.
B. Němcové

nám.
1101

Lublaňská

Pod Zvonárkou
Pod Karlovem
Bělehradská
Pod Terebkou

Karlov
Horáská

Botič
Folimanka

Sekaninova
Jaromirova

Sportovní hala
TJ Slavia Praha VS
Sekaninova
Jaromirova

Záhřebská
Makareňkova
Na Kletovce
Perucká
Bělehradská

Čiklova
Bělka

Křesomyslova
Čiklova

Na Folimance
Křesomyslova
Božetěvská
Sezimova

Palác kultury
Pankrácké nám.
5. května

Pod Terebkou
Lounských
Zateckých

Pod Terebkou
Táborská
Na květnici

PRAHA 2 – VYŠEHRAD

1 Botičská 132/12

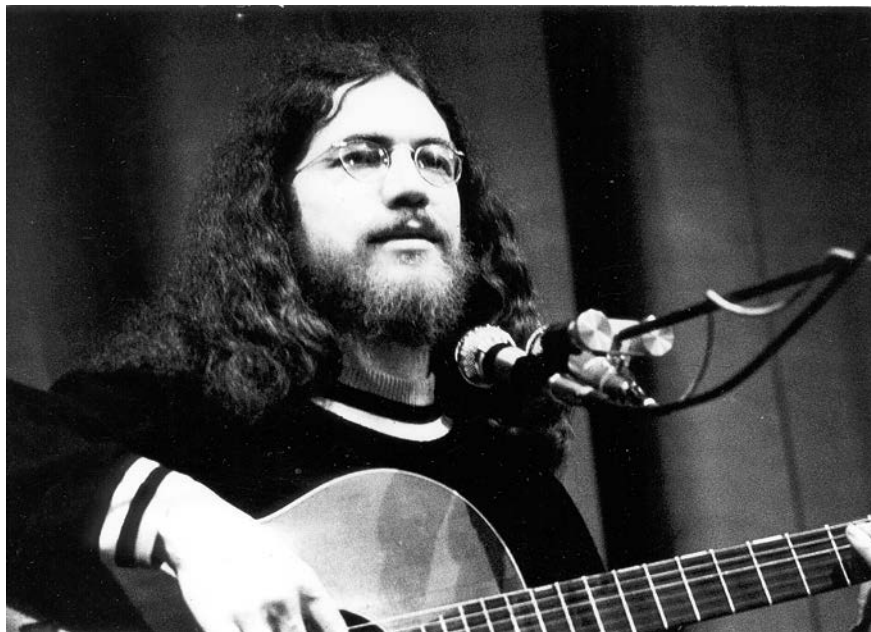
V tomto domě bydlela signatářka Charty 77, úřednice Daniela Cíchová (1944). Její podpis *Prohlášení Charty 77* byl zveřejněn 2. února 1977.

2 K Rotundě 81/6

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, pedagog a filosof Zdeněk Pinc (1945). Vystudoval FF UK v Praze, během Pražského jara se angažoval ve studentském hnutí. V roce 1969 byl přijat jako aspirant prof. Jana Patočky, působil jako asistent na katedře filosofie FF UK. V roce 1973 byl propuštěn z politických důvodů. Pracoval jako romský kurátor. Dne 1. února 1977 byl publikován jeho podpis *Prohlášení Charty 77*. Pracoval poté jako hlídač a později jako programátor. Podílel se na bytových filosofických přednáškách. V roce 1990 byl jmenován docentem filosofie, působil na několika fakultách Univerzity Karlovy.

3 Neklanova 98/30

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, folkový zpěvák, spisovatel a básník Jaroslav Hutka (1947). Jeho podpis byl publikován 21. prosince 1977 (poprvé podepsal *Prohlášení Charty 77* již v prosinci 1976, ale po dohodě s Václavem Havlem nebyl jeho podpis zařazen do seznamu prvních signatářů, aby nebylo ohroženo jeho veřejné vystupování). V roce 1978 byl Státní bezpečností zařazen do akce „Asanace“ a donucen k vystěhování do Nizozemska. V listopadu 1989 se vrátil do Československa, jeho píseň Náměšť se stala jedním ze symbolů sametové revoluce.

Jaroslav Hutka (Libri prohibiti)

4 Neklanova 151/40

V tomto domě bydlela signatářka Charty 77, aranžérka Věra Kubíčková (1954), nyní Parkánová. Její podpis *Prohlášení Charty 77* byl zveřejněn 8. října 1979. Se svým manželem Jiřím Kubíčkem a Viktorem a Petrou Parkánovými byla spolumajitelkou venkovské usedlosti v Řepčicích na Litoměřicku, kde v letech 1976–1983 žila undergroundová komunita.

5 Svobodova 137/7

V tomto domě bydlela signatářka Charty 77 Jaroslava Nováková. Její podpis *Prohlášení Charty 77* byl zveřejněn 1. února 1977.

Sdělení VONS č. 823 „Represe proti Iniciativě sociální obrany a hostům Ivana Havla“ (11. říjen 1988)

Dne 8. října 1988 zorganizovala Státní bezpečnost dvě rozsáhlé akce. Při první bylo okolo 15. hodiny předvedeno 22 osob, které se chtěly sejít v bytě Dany Němcové v Ječné 7 v Praze 2, aby zde připravovaly založení nové Iniciativy sociální obrany. Předvedení byli zadržováni na odděleních VB na Náměstí Míru a ve Školské ulici. Při čekání na výsledky se dohodli, že Iniciativu sociální obrany vyhlásí okamžitě. Téhož dne bylo vydáno zákládající prohlášení ISO, které podepsalo 33 občanů.

Mezi 15. a 22. hodinou téhož dne hlídkovala StB a VB pod velením kpt. Čermáka a ženy, která trvala na označení „poručík Novotná“ ve vchodu domu, kde žije Ivan Havel, který toho dne pořádal oslavu svých 50. narozenin. Všechny příchozí, jichž bylo kolem stovky, policie legitulovala a nejméně 14 hostů zadržela; byli nuceni strávit až několik hodin na oddělení VB ve Vyšehradské ulici. Byly jim přitom odňaty písemnosti, videokazety, knížky atd., z nichž některé byly dárky pro Ivana Havla. Dalších zhruba 20 hostů bylo odehnáno od domu pod pohrůžkou, že budou rovněž zadrženi. Všichni zadrženi byli vyslýcháni na manifestaci 28. října t. r., kterou má podle tvrzení StB připravovat ISO a o níž se, opět podle StB, mělo diskutovat na narozeninách Ivana Havla.

Ve všech případech omezení osobní svobody a odnímání věcí porušila Státní bezpečnost zákon.

6 Vratislavova 2/23

Nacházela se zde restaurace Na nové poště, kde se v letech 1976 a 1977 uskutečnily dva koncerty undergroundové skupiny Umělá hmota. Jednalo se o velmi riskantní podnik, neboť to bylo krátce po dvou soudních procesech, které vešly ve známost jako „Případ Plastic People“. Ivan Martin Jirous a spol. byli tehdy odsouzeni za prakticky tutéž činnost. Dnes je zde výrobní a prodejna loutek.

7 Vratislavova 32/4

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, operátor Emil Hadač. Jeho podpis *Prohlášení Charty 77* byl zveřejněn 30. června 1989.

8 Vyšehradská 1711/20

V tomto domě byla služebna Místního oddělení Veřejné bezpečnosti, kam byli v sedmdesátých a osmdesátých letech převáženi po zadržení signatářů Charty 77. Řada z nich zde byla také vyslýchána.

9 Vyšehradská 423/27

V tomto domě bydlel signatář Charty 77, programátor Otakar Velínský. Jeho podpis *Prohlášení Charty 77* byl zveřejněn 30. června 1989.

10 Vyšehradská 1902/39

V tomto domě bydlel signatář Charty 77 Jan Velát (1952). Jeho podpis *Prohlášení Charty 77* byl zveřejněn 1. února 1977. V tomto bytě bylo v květnu 1989 vytištěno 15. (poslední undergroundové) číslo časopisu *Vokno*.

KALENDÁRIUM

21.–23. září 1976

Okresní soud pro Prahu-západ odsoudil za výtržnictví výtvarného kritika a básníka Ivana Martina Jirouse k 18 měsícům, hudebníka a básníka Pavla Zajíčka ke 12 měsícům a hudebníka Vratislava Brabence a evangelického faráře a písničkáře Svatopluka Karáska k 8 měsícům nepodmíněného odnětí svobody. Krajský soud v Praze v odvolacím řízení, které se uskutečnilo ve Spálené ulici 11. listopadu 1976, rozsudek potvrdil. Na podporu souzených představitelů undergroundové kultury vystoupila řada osob, jejichž jména se později objevila v seznamu prvních signatářů *Prohlášení Charty 77*.

13. říjen 1976

Ve Sbírce zákonů ČSSR byl zveřejněn Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech. Podepsány byly již v říjnu 1968, zahrnuty byly do Závěrečného aktu Helsinské konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě v roce 1975 a v Československu měly platit od března 1976.

11. prosinec 1976

V bytě Jaroslava Kořána se uskutečnila první schůzka zakladatelů Charty 77. Setkání se zúčastnili Václav Havel, Pavel Kohout, Jiří Němec, Zdeněk Mlynář a Václav Vendelín Komeda.

29. prosinec 1976

Sestaven byl seznam 241 později prvních zveřejněných signatářů *Prohlášení Charty 77*, jehož hlavním autorem byl Václav Havel, který se společně s Jiřím Hájkem a Janem Patočkou stal mluvčím Charty 77. Ustavující dokument byl symbolicky datován 1. ledna 1977, zveřejněn byl až o několik dnů později v zahraničí.

6. leden 1977

Václava Havla, Ludvíka Vaculíka a Pavla Landovského zadrželi příslušníci Státní bezpečnosti, když se snažili předat parlamentu, úřadu federální vlády a ČTK *Prohlášení Charty 77* s průvodními dopisy. Ve stejný den večer francouzský večerník *Le Monde* jako první uveřejnil zprávu o vzniku Charty 77.

7. leden 1977

Členové předsednictva ÚV KSČ rozhodli o zahájení rozsáhlé represivní a dehonestační kampaně proti signatářům *Prohlášení Charty 77*.

12. leden 1977

V deníku *Rudé právo* vyšel článek, ve kterém byli signatáři Charty 77 označeni jako ztroskotanci a samozvanci.

28. leden 1977

V pražském Národním divadle se konalo shromáždění herců a dalších kulturních pracovníků, které bylo vrcholem kampaně proti signatářům Charty 77. Na shromáždění přečetla herečka Jiřina Švorcová provolání československých výborů uměleckých svazů „Za nové tvůrčí činy ve jménu socialismu a míru“, které postupně podepsalo více než sedm tisíc kulturních pracovníků, včetně 76 národních umělců a 360 zasloužilých umělců.

13. březen 1977

Po desetihodinovém výslechu 3. března 1977 byl mluvčí Charty 77 profesor Jan Patočka odvezen do nemocnice, kde zemřel 13. března 1977. O tři dny později se uskutečnil pod dohledem bezpečnostních složek jeho pohřeb. Až do září 1977 byl jediným působícím mluvčím Charty 77 Jiří Hájek (Václav Havel se vzdal funkce v květnu 1977 ve vazbě), poté se této role ujali spolu s ním Ladislav Hejdlánek a Marta Kubišová.

27. prosinec 1977

Ministr vnitra ČSSR Jaromír Obzina vydal tajný rozkaz, na jehož základě byla zahájena akce s krycím názvem Asanace. Jejím cílem bylo dosáhnout

u vytipovaných osob, aby se pod nátlakem vystěhovaly do zahraničí. Celkem se v jejím rámci vystěhovalo okolo dvou set osob, převážně signatářů Charty 77, často s rodinami.

28. ledna 1978

V Ústředním kulturním domě železničářů na Vinohradech se 28. ledna 1978 několik desítek signatářů Charty 77 a jejich přátel pokusilo zúčastnit probíhajícího plesu. „Pořadatelé“, složení z funkcionářů SSM a příslušníků StB, některé z nich fyzicky napadali. V souvislosti s těmito incidenty byli vzati do vazby Pavel Landovský, Václav Havel a Jaroslav Kukal. V bytě Václava a Kamily Bendových na Karlově náměstí se ustavil výbor na jejich podporu.

27. duben 1978

V bytě Václava a Kamily Bendových v Praze vznikl Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných (VONS).

29. květen 1979

Státní bezpečnost podnikla rozsáhlý zásah proti VONS. Na deset jeho členů a členek byla následně uvalena vazba.

22.-23. říjen 1979

Soudní řízení se šesti obviněnými členy a členkami VONS před Městským soudem v Praze – Petr Uhl odsouzen na pět let, Václav Havel na čtyři a půl roku, Václav Benda na čtyři roky, Jiří Dienstbier a Otta Bednářová na tři roky odnětí svobody nepodmíněně, Dana Němcová na dva roky se zkušební dobou pěti let. Rozsudek potvrdil 20. prosince 1979 Nejvyšší soud ČSR.

1. květen 1984

Mluvčí Charty 77 Václav Benda, Jiří Ruml a Jana Sternová napsali západoevropskému mírovému hnutí European Nuclear Disarmament (Evropské jaderné odzbrojení – END) dopis, který následně citoval prezident USA Ronald Reagan.

10. prosinec 1984

Básník a signatář Charty 77 Jaroslav Seifert obdržel Nobelovu cenu za literaturu.

11. březen 1985

Mluvčí Charty 77 vydali dokument *Pražská výzva*, jehož hlavním autorem byl Jaroslav Šabata. Charta 77 v něm vyzvala k evropské integraci, založené na dodržování lidských a občanských práv. Ve stejný den byl zvolen generálním tajemníkem ÚV KSSS Michail Gorbačov.

6. leden 1987

Charta 77 uspořádala tiskovou konferenci k 10. výročí svého vzniku. Zveřejnila při této příležitosti dokument *Slovo ke spoluobčanům*, v němž vyzvala ke zvýšené občanské aktivitě.

10. červen 1987

V bytě Dany Němcové v Ječné ulici se uskutečnilo fórum Charty 77 věnované ekologickým otázkám. Vedlo k založení Ekologické společnosti.

10. prosinec 1987

Na výzvu Charty 77 se u příležitosti Dne lidských práv uskutečnila demonstrace na Staroměstském náměstí v Praze, které se zúčastnilo okolo dvou tisíc osob.

26. duben 1988

Ve vazební věznici v Hradci Králové zemřel poslední politický vězeň v komunistickém Československu, pětatřicetiletý Pavel Wonka.

21. srpen 1988

V centru Prahy se při příležitosti výročí srpnové okupace uskutečnila první velká protirežimní demonstrace po devatenácti letech. Následovala řada dalších pouličních protestů konaných především při příležitosti historických výročí.

15. říjen 1988

Hnutí za občanskou svobodu (HOS) zveřejnilo zakládací manifest Demokracii pro všechny, který podepsalo 126 osob, mezi nimi většina signatářů Charty 77.

5. listopad 1988

V Praze vznikl Československý helsinský výbor, jehož prvním předsedou se stal signatář Charty 77 Jiří Hájek.

8.–9. prosinec 1988

Během oficiální návštěvy Československa se francouzský prezident François Mitterrand sešel nejen s prezidentem ČSSR Gustávem Husákem, předsedou federální vlády Ladislavem Adamcem a generálním tajemníkem ÚV KSČ Milošem Jakešem, ale také se zástupci opozičního hnutí, včetně Václava Havla, s nimiž posnídal na francouzském velvyslanectví.

10. prosinec 1988

Na Škroupově náměstí se při příležitosti Dne lidských práv uskutečnila demonstrace, kterou uspořádaly Charta 77, Hnutí za občanskou svobodu, NMS, VONS a České děti. Byla to jediná úřady povolená pouliční opoziční demonstrace v sedmdesátých a osmdesátých letech.

15.–21. leden 1989

V centru Prahy se uskutečnila série protirežimních demonstrací při příležitosti 20. výročí sebeupálení Jana Palacha. Zadržena při nich byla řada opozičních představitelů, včetně Václava Havla a Dany Němcové, která tehdy působila jako mluvčí Charty 77.

29. červen 1989

Západní rozhlasové stanice odvysílaly text petice *Několik vět*. Do konce listopadu 1989 její organizátoři získali celkem 38 251 podpisů.

17. listopad 1989

V Praze byla bezpečnostními složkami brutálně rozeznána studentská demonstrace, kterou spoluorganizovali nezávislí studenti, napojení na Chartu 77. Vysokoškoláci v následujících dnech vstoupili do okupační stávk.

19. listopad 1989

V Praze vzniklo jako zastřešující opoziční organizace Občanské fórum, mezi jehož zakladateli byla řada signatářů Charty 77. Na Slovensku se ustavilo jako její partner hnutí Veřejnost proti násilí.

24. listopad 1989

Na nátlak veřejnosti odstoupilo vedení KSČ v čele s generálním tajemníkem ÚV KSČ Milošem Jakešem.

26. listopad 1989

Demonstrace na Letenské pláni organizované Občanským fórem se účastnil téměř milion občanů.

10. prosinec 1989

Gustáv Husák krátce před svým odstoupením z prezidentské funkce jmenoval novou vládu a jejího předsedu Mariána Čalfu, který následně nabídl Václavu Havlovi, že zprostředkuje jeho zvolení prezidentem republiky.

29. prosinec 1989

Poslanci Federálního shromáždění ČSSR jednomyslně zvolili Václava Havla prezidentem republiky.

8.–9. červen 1990

Ve svobodných parlamentních volbách získalo většinu hlasů Občanské fórum.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ

Při přípravě publikace byly vedle níže uvedené literatury použity také archivní dokumenty a fotografie z Archivu bezpečnostních složek (zejména vyšetřovací spis V-33766 MV), Národního archivu, Libri prohibiti (zejména sbírky VONS a Charta 77) a soukromých archivů.

- BLAŽEK, Petr – BOSÁK, Vladimír: Akce „Bojanovice“ – 11. listopad 1976. In: *Paměť a dějiny*, roč. 1, č. 1 (2007), s. 120–133.
- BLAŽEK, Petr: „Ale jiná možnost není“. Vyšetřování vzniku Charty 77. In: DEVÁTÁ, Markéta – SUK, Jiří – TŮMA, Oldřich (eds.): *Charta 77. Od obhajoby lidských práv k demokratické revoluci. 1977–1989. Sborník z konference k 30. výročí Charty 77*. Praha, 21.–23. března 2007. ÚSD AV ČR – FF UK, Praha 2008, s. 225–235.
- BLAŽEK, Petr (ed.): *Opozice a odpor proti komunistickému režimu v Československu 1968–1989*. Dokořán – ÚČD FF UK, Praha 2005.
- BLAŽEK, Petr – BURSÍK, Tomáš (eds.): *Pražský proces 1979. Vyšetřování, soud a věznění členů Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. Dokumenty*. ÚSD AV ČR, Praha 2010.
- BLAŽEK, Petr (ed.): „*Tentokrát to bouchne*“. *Edice dokumentů k organizaci a ohlasům kampaně proti signatářům Charty 77 (leden–únor 1977)*. FF UK – OABS MV, Praha 2007.
- BLAŽEK, Petr – SCHOVÁNEK, Radek: *Prvních sto dnů Charty 77. Průvodce historickými událostmi* (knihu v roce 2018 vydá nakladatelství Academia).
- BRIKCIUS, Zuzana (ed.): *Charta Story. Příběh Charty 77 / The Story of Charter 77*. Národní galerie v Praze, Praha 2017.
- CÍSAŘOVSKÁ, Blanka – PREČAN, Vilém (eds.): *Charta 77: Dokumenty 1977–1989. Přílohy*. ÚSD AV ČR, Praha 2007.
- KAMIŃSKI, Łukasz – BLAŽEK, Petr – Grzegorz Majewski: *Ponad granicami. Historia Solidarności Polsko-Czechosłowackiej*. ATUT, Wrocław 2009.
- LINKOVÁ, Marcela – STRAKOVÁ, Naděžda (eds.): *Bytová revolta. Jak ženy dělaly disent*. Academia – Sociologický ústav AV ČR, Praha 2017.
- OTÁHAL, Milan: *Opoziční proudy v české společnosti 1969–1989*. ÚSD AV ČR, Praha 2011.
- PAŽOUT, Jaroslav a kol. (eds.): *Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných 1978–1989. Edice dokumentů*. Academia, Praha 2014.

JMENNÝ REJSTŘÍK

- Adamec, Ladislav 114
Balabán, Lumír 16, 76
Battěk, Rudolf 82, 90
Bednář, Jiří 77, 85
Benda, Václav 7, 16, 33, 34, 36–38, 43, 47, 53, 90, 112
Benda, Marek 34
Benda, Martin 34
Bendová, Kamila 2, 7, 8, 33, 36–38, 43, 47, 90, 92, 112
Benýšek, Zbyněk 16, 61
Bednář, Jiří 16
Bednářová, Otta 47, 53, 112
Beneš, Edvard 87
Bergmann, Pavel 54
Bělíková, Jarmila 53
Blažek, Rostislav 37
Bojaxhiu, Agnes Gonxha 38
Boučková, Tereza 28
Brabec, Jan 16, 70
Brabencová, Marie 16
Brabenec, Vratislav 16, 47, 110
Brousek, Petr 16, 77
Brunnhofer, Pavel 41, 42
Burian, Petr 16, 63
Cibulka, Petr 72, 83
Cíchová, Daniela 16, 106
Čalfa, Marián 115
Čierny, Egon 97
Čermák (příslušník StB) 108
Černochová, Jana 5, 9
Černý, Václav 28
Davidson, Donald 94
Decastello, Josef 16, 26
Derrida, Jacques 94
Dienstbier, Jiří 7, 16, 38, 43–45, 47, 53, 90, 112
Dienstbierová, Květa 7, 28, 43
Dienstbierová, Zuzana 7, 16, 20, 43, 44, 92
Dobrá, Jana 16, 102
Doležal, Bohumil 16, 93, 94, 99
Dománek, Karel 100
Drobná, Vlasta 16, 47
Drobný, Jozef 16, 47
Drozdová, Růžena 16, 73
Drtina, Prokop 87, 88
Dvořák, Vladimír 16, 95
Fiala, Jiří 33
Fialka, Přemysl 8, 51
Fialková, Markéta 15, 22, 24
Fárová, Anna 16, 95
Freund, Karel 16, 85, 86
Freundová, Zina 16, 85, 86
Fučík, Bedřich 33
Goldmann, Henry 48
Goldmanová, Anděla 16, 83
Gorbačov, Michail 113
Gruntorád, Jiří 2, 8, 16, 46, 61, 83, 97
Hadač, Emil 16, 109
Hauková, Jiřina 28
Havel, Václav 7, 12, 15, 16, 27, 28, 30, 32–34, 38, 40, 47, 52–54, 56, 62, 72, 75, 79, 81, 89–91, 106, 110–112, 114
Havel, Ivan 7, 28–30, 108
Havelka, Milan 16, 102
Havelková, Marie 16, 102
Havlová, Dagmar 7, 28
Havlová, Květa viz *Květa Dienstbierová*
Havlová, Olga 7, 16, 24, 28

Hájek, Bohumír „Nemíra“ 16, 72, 93
 Hájek, Jiří 15, 38, 43, 48, 110, 111, 114
 Hejda, Zbyněk 48
 Hejdánek, Ladislav 7, 16, 94–96, 111
 Hejdánková, Heda 48
 Heřman, Pavel 16, 80
 Heřman, Pavel ml. 16
 Hlavatá, Helena 79
 Hlavsa, Milan 22
 Horáček, František „Jim Čert“ 16, 40
 Horst, Hans van den 94
 Hrabal, Bohumil 28
 Hradílek, Adam 82
 Hrubý, Josef „Žluták“ 91
 Husák, Gustáv 114, 115
 Hutka, Jaroslav 16, 106, 107
 Hušek, Josef 57
 Hybler, Martin 16, 26, 27, 78
 Hyblerová, Ivanka viz *Ivanka Lefeuve*
 Chramostová, Vlasta 16, 73, 83, 90
 Chromý, Heřman 82
 Jakeš, Miloš 115
 Janderová, Drahomíra 16, 77
 Janků, Jaroslav 57
 Joachimová, Eva 16, 92
 Johnová, Jarmila 16, 75, 85, 86
 „Jim Čert“ viz *Horáček, František*
 Jirous, Ivan Martin „Magor“ 16, 22, 23,
 47, 73, 91, 109, 110
 Jirousová, Juliana 17, 91
 Kabešová, Věra viz *Věra Parkánová*
 Kafková, Monika 16
 Kantůrková, Eva 28, 82
 Kaplan, Jiří 38
 Kaplanová, Marie 38
 Karásek, Svatopluk 48, 110
 Kašpar, Antonín 57
 Kavan, Jan 66
 Kiesewetter, Zbyněk 41
 Klánský, Mojmír 16, 57
 Kocourek, Jiří 16, 99
 Kohout, Lubor 16, 42
 Kohout, Luboš 16, 99
 Kohout, Pavel 54, 56, 110
 Kolář, Jan 28
 Komeda, Václav Vendelín 110
 Korčíš, Vavřinec 16, 75
 Kořán, Jaroslav 7, 54, 56, 110
 Kořínek, Jiří 16, 92, 93
 Kováč, Petr 16, 91
 Kozelka, Jiří 16, 77
 Kölbl, Mojmír viz *Mojmír Klánský*
 Kraupner, Jaroslav 16, 42
 Kraupnerová, Eva 16, 42
 Krchovský, J. H. 28
 Kriegel, František 16, 89, 90
 Kriegelová, Riva 16, 89
 Krob, Andrej 16, 82, 84
 Kubes, Milan 97
 Kukul, Jaroslav 34, 72, 90, 112
 Kubišová, Marta 111
 Kubíček, Jiří 107
 Kubíčková, Věra viz *Věra Parkánová*
 Küng, Hans 71
 Landovský, Pavel 34, 54, 72, 90, 111, 112
 Lánský, Karel 16, 71
 Lederer, Jiří 89
 Lefeuve, Ivanka 16, 26, 27, 78
 Linhartová, Věra 28
 Lis, Ladislav 53, 82, 92
 Liška, Tomáš 48
 Lopatka, Jan 28
 Machonin, Sergej 77
 Malický, Josef 16, 102
 Malý, Václav 53, 82
 Mandelštam, Osip 28

Marek, Karel 16, 84
 Marková, Květa 16, 42
 Marvanová, Anna 16, 99–101, 128
 Mašek, Miloslav 16, 94
 Matzenauer, Michal 16, 61, 62
 Matzenauerová, Jitka 61
 Matzenauerová, Marie 61
 Medek, Ivan 90
 Michňák, Karel 16, 40
 Milota, Stanislav 16, 72
 Mitterrand, François 114
 Mlejnek, Jaroslav 16, 83
 Mlynář, Zdeněk 54, 110
 Mohorita, Vasil 90
 Nagel, Thomas 94
 Nedvěd, Alois 16, 42
 Nedvěd, Jan 16, 53
 Neubauer, Zdeněk 33
 Němec, David 17, 22, 24, 79
 Němec, Jiří 17, 21–23, 33, 53, 54, 110
 Němec, Ondřej 17, 22, 38
 Němcová, Dana 17, 21–25, 42, 47, 53,
 79, 81, 83, 108, 112–114
 Němcová, Helena 22
 Němcová, Markéta viz *Markéta Fialková*
 Němcová, Michaela 17, 22, 24
 Němcová, Pavla viz *Pavla Paloušová*
 Novák, Tomáš 17, 77
 Nováková, Jaroslava 17, 107
 Obzina, Jaromír 111
 Orišek, Peter 34
 Ornest, Ota 89
 Palach, Jan 24, 52, 68, 72, 79, 81, 82, 114
 Palouš, Radim 33
 Paloušová, Pavla 17, 22, 24
 Parkán, Viktor 107
 Parkánová, Petra 107
 Parkánová, Věra 17, 107
 Patočka, Jan 15, 27, 28, 110, 111
 Pavlíček, Jiří 89
 Payne, Petr 17, 86, 88
 Penc, Stanislav 79, 81
 Petrová, Jana 79, 81, 83
 Petrovová, Stanislava 17, 91
 Pinc, Zdeněk 17, 106
 Placák, Petr 79, 81, 82
 Pohanková, Michaela viz *Michaela
 Němcová*
 Pomahač, Josef 37
 Predajnoš, Ján 37
 Proboštová, Drahomíra 17, 76, 89
 Procopé, John 96
 Procházka, Jan 27
 Procházka, Jaroslav 17, 26
 Procházková, Jarmila 17, 26
 Procházková, Lenka 17, 27
 Přecechtělová, Zdena 17, 60
 Pštross, Tomáš 17, 40
 Pulda, Václav 17, 20
 Rákosník, Roman 42
 Reagan, Ronald 112
 Ricoeur, Paul 94
 Rorty, Richard 94
 Rosolová, Božena 17
 Ruml, Jan 17, 80
 Ruml, Jiří 112
 Rychvalský, Luboš 87
 Sacher, Vilém 17, 75
 Seidlová, Helena 17, 72
 Seifert, Jaroslav 113
 Sekaninová-Čakrtová, Gertruda 90
 Schütz, Roger 38, 39
 Smrček, Vladimír 17, 61
 Soukup, Karel „Charlie“ 17, 70
 Stankovič, Andrej 82
 Stárek, František „Čuňas“ 8, 17, 72, 97, 98

Sternová, Jana 79, 81, 112
 Stritzková, Juliana viz *Juliana Jirousová*
 Stříbrný, Pavel 17, 70, 71
 Suchý, Čestmír 17, 76
 Suk, Jaroslav 90
 Syrovátka, Vojen 48
 Šabata, Jaroslav 113
 Šabatová, Anna 7, 17, 66–69, 72
 Šafránek, Jan 17, 40
 Šebek, Václav 17, 33
 Šebková, Jana 17, 33
 Šejna, Miroslav 17, 61
 Šilar, František 17, 71
 Šilhánová, Libuše 72, 83
 Šimková, Ivanka viz *Ivanka Lefeuve*
 Šimon, Marek 17, 62, 63
 Škopek, Jiří 57
 Šmíd, Martin (signatář Charty 77) 17, 103
 Šmíd, Martin (údajný mrtvý student) 66
 Štěpánová, Bára 87
 Šustrová, Petruška 75
 Švestka, Petr 17
 Švorcová, Jiřina 111
 Těšík, Antonín 79
 Tichý, Jiří 17, 73
 Tolkien, John Ronald Reuel 40
 Tomášek, František 38
 Tomin, Lukáš 48
 Tominová, Zdena 38, 43, 48
 Tomíšek, Petr 8, 17, 103
 Topič, Vratislav 37
 Trojan, Václav 17, 60
 Uhl, Petr 7, 17, 27, 47, 53, 54, 66, 67, 69, 112
 Urx, Eduard 70
 Urx, Richard 17, 70
 Urxová, Luisa 70
 Vaculík, Ludvík 27, 111
 Vaněčková, Hana 17, 95
 Vaněk, Pavel 57
 Vašková, Eva viz *Eva Joachimová*
 Velát, Jan 17, 109
 Velínský, Otakar 17, 109
 Veverka, Otakar 79, 81, 83
 Ventová, Eva 57
 Vladislav, Jan 28, 90
 Vlček, Jiří 17, 21
 Vodňanský, Jan 90
 Vojáčková, Olga 17, 46
 Volková, Kateřina 8
 Vondra, Alexandr 17, 52, 79, 81
 Vondrová, Martina 17, 52
 Vránek, Petr 17, 90
 Wíšo, Jaromír 17, 20
 Wolf, Jiří 83
 Wonka, Jiří 50
 Wonka, Pavel 9, 50, 51, 73, 113
 Zajíček, Pavel 47, 110
 Záhňová, Květuše 17, 21
 Zelinková, Yvonne 17, 53

MÍSTNÍ REJSTŘÍK

- Anglická 66–69, 74
Anny Letenské 70
Apolinářská 20
Austrálie 70
Bartolomějská 8
Belgická 70, 71
Bělehradská 71, 72
Botičská 106
Čelakovského sady 72
Čerchovská 72
Engelsovo nábřeží viz *Rašínovo nábřeží*
Francie 27, 70
Fričova 73
Gorazdova 20
Hálkova 20
Helsinky 10
Hradec Králové 113
Chloumek 37
Italská 75
Island 40
Jana Masaryka 76, 89
Jaromírova 60
Ječná 21–25, 108, 113
K Rotundě 106
Karlovo náměstí 7, 33–38, 112
Kateřinská 40
Ke Karlovu 26
Kladská 76
Koperníkova 77
Korunní 27, 77–78
Krkonošská 80
Legerova 8, 80, 83
Lidových milicí viz *Legerova*
Lipová 26
Litoměřice 107
Londýnská 83
Lotyšsko 40
Lublaňská 83
Lužická 84
Makarenkova viz *Jana Masaryka*
Mánesova 84–86
Mikovcova 87
Minkovice 46
Moravská 76, 89
Myslíkova 26, 27
Na Smetance 89
Na Švihance 90
Na Zbořenci 40
náměstí Míru 90, 91, 107
Náplavní 40–42
Neklanova 106, 107
Nezamyslova 61, 62
Nizozemsko 106
Norsko 40
Oldřichova 46, 60, 61
Perucká 91
Plavecká 42
Počernice 84
Pod Zvonařkou 91
Podskalská 42, 43–45, 92
Rakousko 40
Rašínovo nábřeží 27–33
Rumunská 91
Rybalkova 43, 92
Řepčice 107
Římská 92, 93
Sekaninova 62
Slavíkova 93
Slavojova 63
Slezská 93–94

Slovenská 94, 96
Slovensko 115
Sokolská 46, 47, 61
Spálená 47, 48, 110
Staroměstské náměstí 113
Svobodova 107
Školská 107
Škrétova 95
Škroupovo náměstí 114
Španělská 95
Šumavská 95
Taizé 38, 39
Thákurova 8
Trojanova 52
Trojická 53
Tylovo náměstí 97

Tyršova 7, 54–56
U Zvonařky 97
U Dejvického rybníčku 28
Valdice 46
Varšavská 99
Václavská 57
Vinohradská 89, 93, 99–102
Vídeň 61
Vítězného února viz *Sokolská*
Vocelova 102
Vratislavova 109
Vyšehradská 57, 108, 109
Wenzigova 57
Wilhelma Piecka viz *Korunní*
Záhřebská 103

SUMMARY

This publication presents sites connected with the activities of the Charter 77 initiative located on the territory of the present borough of Prague 2, which was the home of several dozen Charter 77 signatories who made significant contributions to Charter activities. In particular, the flats belonging to the Benda, Dienstbier, Němec, Uhl, Havel and Hejdránek families were among the major opposition centres. Charter 77 came into being in the flat of Jaroslav Kořán in December 1976, and the Committee for the Defence of the Unjustly Prosecuted was established in the Benda flat in April 1978. Prague 2 contains many other sites of important events related to the resistance against the regime. These include, for example, premises where samizdat publications were secretly reproduced; headquarters of the journal *Information on Charter 77* and of the Prague branch of the Eastern European Information Agency through the duration of their existence; the contact address of the *Vokno* and *Voknoviny* journals; and places where various cultural events and “home seminars” were held. Prague 2 is also the location of the Prague Municipal Court, where several political trials took place. The publication is conceived as a guide to the addresses of Charter 77 signatories, and it contains period maps; extensive photo documentation, including photographs from the monitoring of opposition activists by members of the StB (State Security); and an index of names. The publication commemorates the occasion of the 40th anniversary of Charter 77.

MÍSTA VZDORU

Průvodce Chartou 77
na území městské části Praha 2

Petr Blažek

Pro městskou část Praha 2

vydalo nakladatelství Pulchra

Redakce Milena Vojtková

Překlad Summary Tomáš Míka

Obálku a grafickou úpravu navrhl

a sazbu zhotovil Ivan Mráz

V knize jsou otištěny fotografie Petra Blažka,

Přemysla Fialky, Ondřeje Němce, Jiřího Bednáře,

fotografie a dokumenty z Archivu bezpečnostních složek,

Národního archivu, Libri prohibiti a archivu autora

Tisk PB Tisk, Příbram

Vydání první

128 stran

Praha 2017

ISBN 978-80-7564-020-8

V publikaci jsou otištěny části turistické mapy Prahy z roku 1987. Na obálce je použita fotografie okna bytu signatářky Charty 77 Anny Marvanové v ulici Vinohradská, které 23. července 1980 okolo třetí hodiny v noci rozbil vhozenou dlažební kostkou neznámý útočník (Libri prohibiti)